

Fennia

Verksamhetsberättelse och bokslut 2018

Innehåll

Verkställande direktörens översikt	1
Styrelsens verksamhetsberättelse	2
Bokslut	
Resultaträkning	7
Balansräkning	9
Moderbolagets finansieringsanalys	11
Bokslutsprinciper	12
Koncernbolagen	18
Noter till moderbolaget	
Noter 1. Premieinkomst	19
Noter 2. Resultat enligt försäkringsklassgrupp, moderbolag	20
Noter 3. Poster som avdragits från premieinkomsten	21
Noter 4. Specifikation av driftskostnader	22
Noter 5. Specifikation av personalkostnader, personal och medlemmar i olika organ	23
Noter 6. Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten	24
Noter 7. Verkligt värde och värderingsdifferens för placeringar	25
Noter 8. Fastighetsplaceringar	26
Noter 9. Placeringar i företag inom samma koncern	27
Noter 10. Övriga placeringar	28
Noter 11. Fordringar	29
Noter 12. Innehav i övriga företag	30
Noter 13. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar	32
Noter 14. Skulder	33
Noter 15. Eget kapital	34
Noter 16. Säkerhet och ansvarsförbindelser	35
Noter 17. Lån till närstående och transaktioner mellan närstående	36
Koncernresultatanalys	37
Nyckeltal	38
Placeringsfördelning	39
Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital	40
Formler för beräkning av nyckeltal	41
Risker och risk- och solvenshantering	43
Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras	52
Revisionsberättelse	53
Förvaltningsrådets utlåtande	57
Fennias förvaltningsorgan	
Förvaltningsråd	58
Styrelse	62
Revisorer	64
Fenniakoncernens ledningsgrupp	65
Läkare	66

Bra resultat tillsammans

Omvälningen i arbetslivet påverkar försäkringsrörelsen. I Finland har största delen av alla nya jobb skapats inom branscher som producerar olika tjänster och utnyttjar datatillgångar. Branscherna är lågriskbranscher i fråga om den lagstadgade olycksfallsförsäkringen, vilket naturligtvis betyder lägre försäkringspremier. Denna utveckling av arbetslivet återspeglas som lägre premieinkomst hos Fennia.

Placeringsmarknaden var mycket krävande och utmanande under 2018. Osäkerheten framför allt under årets sista kvartal återspeglade sig direkt på resultatet.

Hela Fenniakoncernens starka solvens möjliggör för sin del allt mångsidigare skadetjänster och tjänster inom kapital- och förmögenhetsförvaltning samt ekonomisk trygghet för våra kunder.

Under redovisningsåret köpte Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia den 27 november 2018 hela aktiestocken i Folksam Skadeförsäkring Ab, som har långa traditioner inom skadeförsäkring. I och med affären ökar Fennias marknadsandel med två procentenheter och premieinkomsten från skadeförsäkringen förväntas öka med cirka 70 miljoner euro.

Bolagsstämorna beslutade om fusionen i februari och godkände samtidigt fusionsplanen. Vår bedömning är att bolagsfusionen kan genomföras före sommaren 2019. Genom att integrera funktioner, fusionera bolagen och förena våra krafter strävar vi efter starkare konkurrenskraft, men framför allt vill vi kontinuerligt utvecklas och erbjuda alla våra nuvarande och nya kunder den bästa kundupplevelsen – vare sig de är företag, företagare eller hushåll.

Närmare 50 000 nya hushållskunder valde Fennia som sitt försäkringsbolag i fjol. Enligt kundnöjdhetsundersökningen av EPSI Rating lyckades Fennia som enda försäkringsbolag förbättra kundnöjdheten bland hushållskunder och kom därmed på andra plats bland de undersökta bolagen.

Feedbacken från kunderna visar på lyckade åtgärder för att underlätta och förbättra vardagen, smidigare kommunikation och gott samarbete med våra partner.

Vår mission, dvs. varför vi finns till – För företagande och liv – genomfördes utmärkt. Jag riktar ett varmt tack både till våra kunder och till Fenniakoncernens anställda för deras goda engagemang i kundservicen.

Antti Kuljukka
konsernchef

■ Styrelsens verksamhetsberättelse

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias resultat för 2018 var inte tillfredställande. Riskprocenten var ytterst bra, även om den försämrades en aning jämfört med jämförelseåret. Riskprocenten var den näst bästa som nåtts de senaste sex åren. Placeringsmarknaden var utmanande och osäkerheten särskilt under det sista kvartalet avspeglats i resultatet.

Fennia köpte Folksam Skadeförsäkring Ab:s hela aktiestock den 27 november 2018. I och med affären kommer Fennia att få cirka 70 miljoner euro mer premieinkomster från skadeförsäkringen och väsentliga skalfördelar vad gäller driftskostnader efter integrationen av verksamheterna (Folksam driftskostnader 2018 var 28,0 mn euro).

Folksam Skadeförsäkring planeras att fusioneras med Fenniakoncernens moderbolag i maj 2019. Fennia betalade 106 miljoner euro för Folksam Skadeförsäkring och för det bokfördes goodwill på 74 miljoner euro till koncernen. Goodwill avskrivs inom 10 år. Av Folksam Skadeförsäkrings resultat för 2018 konsolideras bara andelen för december 2018 i koncernresultatet. Således är affärens inverkan på koncernresultatet för 2018 ringa. Som en del av integrationen av Folksam Skadeförsäkring Ab ändrades namnet till Fennia Skadeförsäkring Ab den 27 februari 2019.

Försäkringsverksamhet

Premieinkomsten från Fennias skadeförsäkring före återförsäkrares andel var 383 miljoner euro (394 mn euro). Premieinkomsten från direktförsäkringen minskade till 382,3 miljoner euro (393,3 mn euro). Premieinkomsten från den mottagna återförsäkringen var 0,5 miljoner euro (0,4 mn euro). Kreditförlusterna var 1,4 miljoner euro (1,4 mn euro).

Under redovisningsåret genomfördes måttfulla ändringar av grunderna för den försäkringstekniska ansvarsskulden. Reserven för ersättningsverksamhetens förvaltningskostnader utökades med 2,2 miljoner euro. Kollektivreserven för trafikförsäkring minskades med 1 miljon euro. Ansvarsskulden steg på grund av ändringar i beräkningsgrunden med 1,2 miljoner euro. Ändringarna i beräkningsgrunden höjde skadekvoten med 0,3 procentenheter.

Driftskostnaderna uppgick till 100 miljoner euro (100 mn euro). Bolagets totalkostnadsprocent utan kostnader för beräkningsränta var 99,7 procent (96,6 %). Bolagets totalkostnadsprocent utan ändringar i beräkningsgrunden var 99,4 procent (93,6 %), av vilken skadorna (riskprocent) utgjorde 63,3 procent (61,4 %) och driftskostnaderna och kostnaderna för skaderegleringen (omkostnadsprocent) 36,0 procent (32,2 %).

I bokslutets resultat för försäkringsrörelsen ingår kostnader för transaktionen gällande Folksam Skadeförsäkring Ab av engångskaraktär på 1,1 miljoner euro, som försämrade bolagets totalkostnadsprocent en aning.

Premieinkomsten från den lagstadgade olycksfallsförsäkringen minskade till 75 miljoner euro (82 mn euro). Försäkringsgrenens lönsamhet bestod på samma nivå som under föregående år och skadekvoten var 73 procent. Premieinkomsten från den övriga olycksfalls- och sjukförsäkringen minskade med 2 procent till 43 miljoner euro (44 mn euro). Försäkringsgrenens skadekvot fortsatte att försämrats för redan andra året i rad och var 89 procent (81 %).

Premieinkomsten från trafikförsäkringen minskade till 65 miljoner euro (67 mn euro). Premieinkomsten fortsatte att minska under redovisningsåret på grund av priskonkurrensen till följd av reformen av trafikförsäkringslagen. Bolaget var framgångsrikt vad gäller antalet försäkringar och beståndet ökade måttfullt. Den tajtare konkurrensen till trots var försäkringsgrenens skadekvot fortfarande utmärkt 57 procent (55 %). Den goda utvecklingen av trafikförsäkringsbeståndet gjorde att premieinkomsten från den frivilliga bilförsäkringen ökade till 73 miljoner euro (71 mn euro). I motsats till trafikförsäkringen var resultatet från bilförsäkringen svagt. Skadekvoten försämrades tydligt till 84 procent (77 %).

Premieinkomsten från brand- och övriga egendomsförsäkringar sjönk med 4 procent till 85 miljoner euro (89 mn euro). Nedgången förklaras med minskningen av premieinkomsten från företagsförsäkringar. Premieinkomsten från hemförsäkringar var på samma nivå som föregående år. Försäkringsgrenens lönsamhet ökade till 75 procent (78 %). Året var gynnsamt för bolaget vad gäller storskador.

Placeringsverksamhet

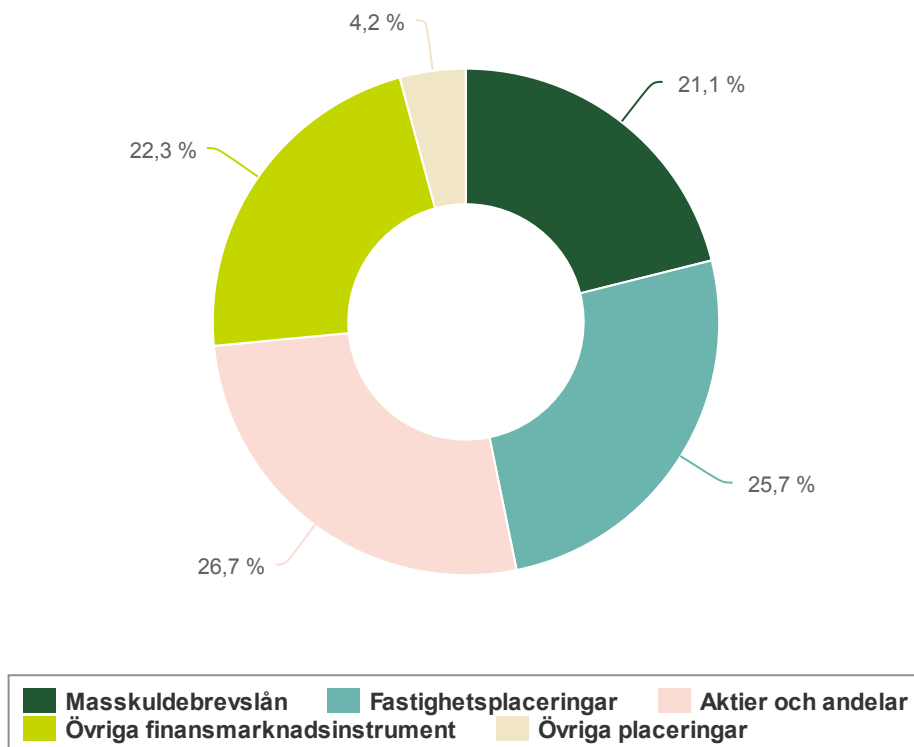
Bolagets placeringsintäkter enligt verkligt värde var 28 miljoner euro (79 mn euro), dvs. avkastningen på placerat kapital var 1,6 procent (4,7 %). Dotterbolaget Fennia Livs uppskrivningar var 26 miljoner euro. Nettointäkterna från bolagets placeringsverksamhet, vilka bokförts i bolagets resultat, var 0,5 miljoner euro (59 mn euro). Förändringarna i nettointäkterna

från bolagets placeringsverksamhet, vilka bokförts i bolagets resultat, berodde i huvudsak på förlusten av valutaderivat 12 miljoner euro (vinst 19,6 mn euro) och på försäljningsvinster från fastighetsaffärer som genomfördes under jämförelseåret (19,7 mn euro).

Vid årets slut var bolagets placeringar enligt verkligt värde 1 721 miljoner euro (1 706 mn euro). Masskuldebrevslån och placeringar i långa räntefonder utgjorde 21 procent av placeringsbeståndet, och penningmarknadsplaceringar och insättningar 22 procent. Aktier, placeringar i aktiefonder och kapitalfonder utgjorde 27 procent, fastighetsplaceringar 26 procent och övriga placeringar 4 procent.

Fördelning av Fennias placeringsbestånd 31.12.2018 1 721 (1 706) miljoner euro

Placeringsverksamhetens avkastningsprocent 1,6 % (4,7 %)

Resultat

Bolagets rörelseförlust var 7,8 miljoner euro (rörelsevinst 61,2 mn euro). Det försäkringstekniska resultatet försämrades en aning jämfört med jämförelseåret i och med att premieintäkterna sjönk mer än ersättningskostnaderna. På minskningen av rörelsevinsten inverkade särskilt lägre placeringsavkastningar än under jämförelseåret.

Bolagets utjämningsbelopp växte med 24 miljoner euro till 336 miljoner euro (312 mn euro).

Företagsledning och personal

Till Fennias styrelse hörde under verksamhetsåret industrirådet Mikael Ahlbäck (ordförande), kommerserådet Matti Pörhö (vice ordförande), juris licentiat Jussi Järventaus, verkställande direktör Lars Koski, professor Eva Liljebloom, verkställande direktör Jyrki Mäkinen, verkställande direktör Timo Salli och styrelsens vice ordförande Paul Stucki.

Styrelsen sammanträdde sammanlagt 11 gånger under verksamhetsåret. Medlemmarnas närvaroprocent var 94 procent.

Bolagets verkställande direktör var koncernchef Antti Kuljukka.

År 2018 hade bolaget i genomsnitt 859 anställda (892).

Belöning

Utgångspunkten för belöningen i Fenniakoncernen är att den är sporrande, rättvis och rimlig och att belöningen av ledningen och personalen motsvarar koncernens och koncernbolagens kort- och långsiktiga intressen. Belöningsystemen grundar sig på på förhand fastställda mål som bygger på koncernens strategiska målsättningar. För att nå dessa mål har man utarbetat belöningsprinciper för koncernen (lönepolicy). I Fenniakoncernens lönepolicy fastställs hur löner och belöningar bestäms för samtliga Fenniaanställda. På Fennia är lönepolicyn en helhet, som påverkas utöver av ett intressant och tillräckligt utmanande uppgiftsområde också av bra ledning, personalförmåner och penningbelöning. Av lönepolicyn framgår även hur var och en Fenniaanställd kan påverka löneutvecklingen genom att utveckla sig själv och sitt eget arbete, och vilka de ansvar som gäller löne- och belöningsfrågor är i bolaget.

I enlighet med belöningsprinciper har belöningen byggts upp på ett sätt som förebygger osund risktagning. Belöningsystemen har bl.a. på förhand fastställda maximibelöningar, som begränsar maximibeloppet för belöningar, och villkor för force majeure, som ger styrelsen rätt att ändra systemen under perioden om bolagets ekonomiska ställning har äventyrats eller om omständigheterna i övrigt ändrats avsevärt. Det är i regel den belönade personens chefs chef som beslutar om belöningsfrågor.

Koncernstruktur

Till Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias koncernbokslut konsolideras Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv på basis av bolagets underkoncernbokslut. Fennia äger 100 procent av Fennia Liv.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia köpte Fennia Kapitalförvaltning Ab:s hela aktiestock av Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv i en koncernintern affär den 1 april 2018. Fennia Kapitalförvaltning har koncession av Finansinspektionen att fungera som representant för förvaltare av alternativa investeringsfonder. Koncessionen möjliggör att bolaget kan fungera som kapitalförvaltare och clearingorganisation för de alternativa investeringsfonder som det förvaltar. Fennia Kapitalförvaltning Ab har konsoliderats i Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias koncernbokslut. I koncernbokslutet konsolideras dessutom Fennia Kapitalförvaltning Ab:s dotterbolag Fennia Fastighetsutveckling Ab, som startade den 23 april 2018. Fennia Kapitalförvaltning Ab äger 70 procent av Fennia Fastighetsutveckling Ab.

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia köpte Folksam Skadeförsäkring Ab:s hela aktiestock den 27 november 2018. Folksam Skadeförsäkring Ab har konsoliderats i koncernbokslutet vad gäller den sista månaden av redovisningsperioden.

I koncernbokslutet har man konsoliderat eFennia Oy, som ägs till 20 procent av Fennia med en rösträtt på 63,6 procent, och Fennia-service Ab, som startade den 9 februari 2018 och som ägs till 100 procent av Fennia.

I slutet av 2018 hörde till koncernen ytterligare 26 fastighetsbolag av vilka 12 tillhörde den underkoncern som utgörs av Fennia Liv. Dessutom har Uudenmaan Pääomarahasto Oy konsoliderats i koncernbokslutet som intresseföretag.

Koncernbokslut

Rörelsevinsten från koncernens livförsäkringsverksamhet var 24 miljoner euro (21 mn euro). Premieinkomsten från livförsäkringen var 164 miljoner euro (167 mn euro). Utbetalda ersättningar uppgick till 96 miljoner euro (104 mn euro). Driftskostnaderna för livförsäkringsverksamheten var 15 miljoner euro (15 mn euro). Omkostnadsprocenten (av belastningsinkomsten) var 101,9 procent (103,6 %).

På Fennia Liv upplöstes tidigare gjorda räntekompletteringar för 10,4 miljoner euro och ansvarsskulden för kommande extra förmåner för 0,9 miljoner euro.

Fennia Kapitalförvaltnings lönsamhet förbättrades och bolagets rörelsevinst var 1,5 miljoner euro (1,0 mn euro).

De kundtillgångar som bolaget förvaltar ökade med 10 procent och var 3,1 miljarder euro (2,9 md euro), varav koncernens interna tillgångar var 2,5 miljarder euro.

Folksam Skadeförsäkrings rörelseförlust var 12,4 miljoner euro (rörelsevinst 4,5 mn euro). Premieinkomsten var 71,6 miljoner euro (74,6 mn euro) och utbetalda ersättningar uppgick till 66,0 miljoner euro (53,8 mn euro). Bolaget sänkte den beräkningsränta som används vid diskontering av ansvarsskulden till 1,5 procent (2,0 %) i sitt eget bokslut, vilket ökade

bolagets ersättningsansvar till 6,2 miljoner euro.

Folksams driftskostnader var 19,6 miljoner euro (19,7 mn euro). Totalkostnadsprocenten utan kostnader för beräkningsränta var 117,6 (96,5 %). Totalkostnadsprocenten utan ändringar i beräkningsgrunden var 108 procent.

Folksams bokslutsuppgifter konsolideras i Fennias koncernbokslut för en månads del.

Koncernens rörelseförlust var 1 miljon euro (rörelsevinst 82 mn euro). Försämringen av rörelsevinsten berodde i huvudsak på lägre placeringsavkastningar och försämrat försäkringstekniskt bidrag. Dotterbolagens resultat förbättrades en aning jämfört med jämförelseåret. Nettointäkterna från placeringar som bokförts i resultatet var -53 miljoner euro (128 mn euro), varav fondförsäkringarna utgjorde -58 miljoner euro (55 mn euro). Koncernens avkastning på placerat kapital var 0,2 procent.

Koncernens fria egna kapital var 309 miljoner euro (329 mn euro).

Risk- och solvenshantering

De principer för risk- och solvenshantering som fastställts av koncernbolagens styrelser utgör grunden för risk- och solvenshanteringen i Fenniakoncernen. I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, hanterar, följer upp, och rapporterar de risker som gäller koncernen och koncernbolagen. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på den så kallade modellen med tre försvarslinjer, som beskrivs närmare i avsnittet om riskhantering. I koncernen fungerar en ledningsgrupp för riskhanteringen för att bereda, styra, koordinera och informera om risk- och solvenshanteringsuppgifterna. För hantering av försäkringsbolagens balansräkning har man inrättat en ALCO-kommitté.

Placeringsverksamheten baserar sig på de ALM-planer som godkänns i bolagsstyrelserna, där man bland annat definierar allokering av placeringar samt ansvar och befogenheter för aktörer i den praktiska placeringsverksamheten. När allokeringen av placeringar fastställs beaktas bolagens risktäckningskapacitet.

För risker samt risk- och solvenshantering har bokslutsnoter utarbetats, där Fenniakoncernens mest betydande risker och de allmänna principerna för risk- och solvenshanteringen tas upp.

Redogörelse för andra än ekonomiska uppgifter

Fennia publicerar en skild redogörelse för andra än ekonomiska uppgifter. Verksamhetsberättelsen publiceras på Fennias webbplats www.fennia.fi.

Samhällsansvarsrapport

Fennia publicerar en skild samhällsansvarsrapport. Rapporten publiceras på Fennias webbplats www.fennia.fi.

Rapport om solvens och finansiell ställning

Rapporterna om Fennias, Fennia Livs, Fennia Skadeförsäkrings och Fenniakoncernens solvens och finansiella ställning publiceras senast den 3 juni 2019 på Fennias webbplats www.fennia.fi.

Utsikter för pågående räkenskapsperiod

Skadeförsäkringsfunktionen, som hör till Fenniakoncernen, förväntas 2019 rapportera en totalkostnadsprocent som blir en aning sämre än under jämförelseåret 2018. Till det här medverkar i huvudsak kostnaderna för integrationen av Folksams funktioner. Resultatet från livförsäkringen uppskattas 2019 vara i nivå med jämförelseåret. Kapitalförvaltningens betydelse för resultatet kommer att vara liten.

Resultatet från placeringsverksamheten förväntas vara måttfull, men kan dock avvika betydligt från det estimerade om marknadsutsikten ändras.

Fennia inledde samarbetsförhandlingar den 11 mars 2019. Syftet med förhandlingarna är att omorganisera skadeförsäkringsfunktionerna, avskaffa överlappande funktioner och förenhetliga koncept.

Resultaträkning

1 000 €	Koncernen 2018	Koncernen 2017	Moderbolaget 2018	Moderbolaget 2017	Noter
Försäkringsteknisk kalkyl					2
Skadeförsäkring					
Premieintäkter					
Premieinkomst	386 880	393 675	382 795	393 675	1
Återförsäkrares andel	-4 412	-5 898	-4 209	-5 898	
	382 469	387 776	378 586	387 776	
Förändring i premieansvaret	1 603	8 634	-578	8 634	
Premieintäkter sammanlagt	384 071	396 411	378 007	396 411	
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-317 678	-295 199	-312 492	-295 199	
Återförsäkrares andel	14 011	795	13 992	795	
	-303 667	-294 404	-298 500	-294 404	
Förändring i ersättningsansvaret	32 385	-19 763	35 483	-19 763	
Återförsäkrares andel	-22 538	19 475	-23 176	19 475	
	9 847	-289	12 307	-289	
Ersättningskostnader sammanlagt	-293 820	-294 693	-286 193	-294 693	
Driftskostnader	-101 963	-100 229	-100 363	-100 418	4
Försäkringstekniskt bidrag före förändring i utjämningsbeloppet	-11 712	1 489	-8 549	1 300	
Förändring i utjämningsbeloppet	-15 727	-30 467	-24 474	-30 467	
Försäkringstekniskt bidrag	-27 439	-28 978	-33 023	-29 167	
Försäkringsteknisk kalkyl					
Livförsäkring					
Premieinkomst					
Premieinkomst	164 142	166 687			
Återförsäkrares andel	-1 063	-960			
Premieinkomst sammanlagt	163 079	165 728			
Andel av nettointäkterna från placeringsverksamheten	-39 615	68 576			
Övriga försäkringstekniska intäkter					
Ersättningskostnader					
Utbetalda ersättningar	-95 505	-104 438			
Återförsäkrares andel	-32	219			
Förändring i ersättningsansvaret	-2 340	-3 252			
Beståndsöverlåtelse					
Ersättningskostnader sammanlagt	-97 877	-107 471			
Förändring i premieansvaret	13 378	-96 099			
Beståndsöverlåtelse					
Driftskostnader	-14 658	-14 798			
Försäkringstekniskt resultat	24 306	15 936			
Annan än försäkringsteknisk kalkyl					

Skadeförsäkringens tekniska bidrag	-27 439	-28 978			
Livförsäkringens tekniska resultat	24 306	15 936			
Intäkter av placeringsverksamheten	141 948	167 200	80 481	109 639	6
Uppskrivningar av placeringar	13 095	49 813			
Kostnader för placeringsverksamheten	-160 909	-80 801	-80 027	-50 272	6
Korrigerig av uppskrivningar av placeringar	-46 665	-8 278			
	-52 532	127 933	454	59 367	
Överföring av placeringsverksamhetens nettointäktsandel	39 615	-68 576			
Övriga intäkter					
Intäkter av värdepappersverksamhet	5 181	3 732			
Övriga	4 486	1 428	44	25	
	9 667	5 161	44	25	
Övriga kostnader					
Kostnader för värdepappersverksamhet	-6 320	-4 231			
Övriga	-4 315	-469	223	515	
	-10 635	-4 700	223	515	
Vinst/förlust av den egentliga verksamheten	-17 017	46 776	-32 301	30 740	
Andel av intresseföretagens förluster/vinster		51			
Vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	-17 017	46 827	-32 301	30 740	
Bokslutsdispositioner					
Förändring i avskrivningsdifferensen			-237	-283	
Inkomstskatt					
Skatt för räkenskapsperioden	-2 590	-6 875	-202	-3 693	
Skatt för tidigare räkenskapsperioder	884	310	313	-388	
Latent skatt	134	206			
	-1 571	-6 359	111	-4 081	
Minoritetsandelar	-915	-449			
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-19 503	40 020	-32 427	26 376	

Balansräkning

1 000 €	Koncernen 2018	Koncernen 2017	Moderbolaget 2018	Moderbolaget 2017	Noter
AKTIVA					
Immateriella tillgångar					
Övriga utgifter med lång verkningstid	50 461	46 719	45 475	43 541	13
Goodwill	74 989	1 685			
Förskottsbetalningar	14 310	12 230	12 682	11 795	13
	139 760	60 634	58 157	55 336	
Placeringar					7
Fastighetsplaceringar					
Fastigheter och fastighetsaktier	371 222	361 854	179 123	162 000	8
Lånefordringar på företag inom samma koncern			116 522	122 565	8
Lånefordringar på ägarintresseföretag	1 843	1 843			
	373 065	363 698	295 645	284 565	
Placeringar i företag inom samma koncern och i ägarintresseföretag					
Aktier och andelar i företag inom samma koncern			174 484	53 220	9
Aktier och andelar i intresseföretag	2 070	2 070			9
	2 070	2 070	174 484	53 220	
Övriga placeringar					
Aktier och andelar	1 138 293	1 172 955	817 852	874 204	12
Finansmarknadsinstrument	575 428	488 384	132 921	193 967	
Fordringar på inteckningslån	33 254	32 865	30 467	30 010	
Övriga lånefordringar	29 290	37 127	28 483	36 335	10
Insättningar	1 100	1 000	1 100	1 000	
	1 777 365	1 732 330	1 010 823	1 135 517	
Depåfordringar inom återförsäkring	82	28	24	28	
Placeringar sammanlagt	2 152 583	2 098 126	1 480 976	1 473 329	
Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar	1 024 979	1 015 618			
Fordringar					
Vid direktförsäkringsverksamhet					
Hos försäkringstagare	84 811	70 579	67 458	70 179	
Vid återförsäkringsverksamhet	594	960	544	823	
Övriga fordringar	90 081	81 670	67 707	73 820	
Latenta skattefordringar	2 086	649			
	177 572	153 858	135 708	144 822	
Övriga tillgångar					
Materiella tillgångar					
Maskiner och inventarier	9 553	8 336	8 968	7 960	13
Varulager	606	306	289	293	
	10 159	8 642	9 256	8 253	
Kassa och bank	123 346	108 595	44 663	62 480	
	133 504	117 237	53 920	70 732	
Aktiva resultatregleringar					
Räntor och hyror	7 158	7 164	1 033	1 777	
Övriga aktiva resultatregleringar	17 046	18 679	12 617	15 682	
	24 204	25 844	13 651	17 459	
	3 652 602	3 471 316	1 742 412	1 761 678	

1 000 €	Koncernen 2018	Koncernen 2017	Moderbolaget 2018	Moderbolaget 2017	Noter
PASSIVA					
Eget kapital					16
Grundfond	7 703	7 703	7 703	7 703	
Uppskrivningsfond	583	583	583	583	
Säkerhetsfond	278 174	251 798	278 174	251 798	
Styrelsens disponibla medel	59	59	59	59	
Vinst från tidigare räkenskapsperioder	50 342	36 699			
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-19 503	40 020	-32 427	26 376	
	317 358	336 861	254 092	286 519	
Ackumulerade bokslutsdispositioner					
Avskrivningsdifferens			1 571	1 334	
Minoritetsandelar	2 349	1 822			
Försäkringsteknisk ansvarsskuld					
Premieansvar inom skadeförsäkring	156 172	126 297	126 875	126 297	
Premieansvar inom livförsäkring	449 851	468 716			
Ersättningsansvar inom skadeförsäkring	1 112 202	1 023 595	988 112	1 023 595	
Återförsäkrares andel	-14 418	-28 903	-5 727	-28 903	
	1 097 784	994 692	982 386	994 692	
Ersättningsansvar inom livförsäkring	152 745	154 139			
Utgjenningsbelopp inom skadeförsäkring	372 457	311 784	336 258	311 784	
Försäkringsteknisk ansvarsskuld sammanlagt	2 229 010	2 055 628	1 445 518	1 432 773	
Ansvarsskuld för fondförsäkringar	1 026 981	1 017 761			
Skulder					
Av återförsäkringsverksamhet	2 786	3 330	422	2 592	
Övriga skulder	29 919	20 665	16 018	16 774	
Latenta skatteskulder	9 871	7 369			
	42 576	31 364	16 440	19 366	
Passiva resultatregleringar	34 328	27 881	24 790	21 687	
	3 652 602	3 471 316	1 742 412	1 761 678	

■ Moderbolagets finansieringsanalys

Indirekt finansieringsanalys

1 000 €	2018	2017
Rörelseverksamhetens kassaflöde		
Vinst av den egentliga verksamheten	-32 190	26 659
Korrektivposter		
Förändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden	12 746	22 121
Nedskrivningar och uppskrivningar av placeringar	20 470	15 775
Avskrivningar enligt plan	13 152	27 544
Övriga korrektivposter	4 295	-51 401
Kassaflöde före förändring i rörelsekapital	18 473	40 698
Förändring i rörelsekapital:		
Minskning/ökning av kortfristiga räntefria rörelsefordringar	8 776	13 535
Minskning/ökning av kortfristiga räntefria skulder	178	-7 453
Rörelseverksamhetens kassaflöde före finansiella poster och skatter	27 427	46 781
Betalda räntor och betalningar för rörelseverksamhetens övriga finansiella kostnader	-102	-111
Betalda direkta skatter	3 974	-1 462
Rörelseverksamhetens kassaflöde	31 299	45 207
Investeringarnas kassaflöde		
Investeringar i placeringar (exkl. likvida medel)	-29 960	-61 184
Överlåtelseinkomster av placeringar (exkl. likvida medel)	-4 082	55 593
Investeringar i och överlåtelseinkomster av materiella och immateriella tillgångar samt av övriga tillgångar (netto)	-15 073	-14 990
Investeringarnas kassaflöde	-49 115	-20 581
Finansieringens kassaflöde		
Utbetalda utdelningar/räntor på garantikapital och övrig utbetalning av vinst	-	-
Förändring i likvida medel	-17 816	24 627
Likvida medel vid räkenskapsperiodens början	62 480	37 853
Likvida medel vid räkenskapsperiodens slut	44 663	62 480
	-17 816	24 627

Bokslutsprinciper

Bokslutet har upprättats enligt bokföringslagen och lagarna om aktiebolag och försäkringsbolag samt i enlighet med beslut, föreskrifter och anvisningar från de myndigheter som övervakar försäkringsbolag.

Placeringarnas bokföringsvärde

Byggnader och konstruktioner tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningarna enligt plan eller till ett lägre verkligt värde. Fastighetsaktier samt mark- och vattenområden tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde. Intäktsförda uppskrivningar på byggnader avskrivs enligt plan.

Aktier och andelar som hänför sig till placeringstillgångar tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde. Aktier och andelar som hänför sig till anläggningstillgångar tas upp till anskaffningsutgiften eller till ett lägre verkligt värde om värdesänkningen anses bestående. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset.

Finansmarknadsinstrument tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften. Anskaffningsutgiften beräknas med hjälp av medelpriset. Skillnaden mellan finansmarknadsinstrumentens nominella värde och anskaffningsutgiften periodiseras till räntetäkter eller som avdrag för dessa under finansmarknadsinstrumentets löptid. Motposten bokförs som ökning eller minskning av anskaffningsutgiften. Värdeförändringar till följd av fluktuationer i räntenivån har inte bokförts. Nedskrivningar i anslutning till emittentens kreditvärdighet bokförs i resultatet.

Lånefordringar och insättningar tas i balansräkningen upp till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde än detta.

De nedskrivningar som tidigare gjorts av placeringar återförs via resultaträkningen högst upp till den ursprungliga anskaffningsutgiften när det verkliga värdet ökar.

Valutaderivatkontrakt används i första hand för att skydda placeringsportföljerna mot valutakursrisker och prISRISKE genom att tillämpa skyddande av verkligt värde. Derivatet bokförs dock i regel som icke-skyddande, även om derivat fungerar som effektiva skydd. Vinster och förluster som uppkommit under räkenskapsperioden till följd av att kontrakt stängts eller förfallit har bokförts som intäkter eller kostnader för räkenskapsperioden. Den negativa differensen mellan det verkliga värdet för ett icke-skyddande derivatkontrakt och ett högre bokföringsvärde/en högre avtalskurs bokförs som kostnad. Orealiserade intäkter bokförs inte.

Räntederivat används för att skydda ränterisken gällande den marknadsmässiga ansvarsskulden mot framtida värdeförändringar enligt bolagets riskhantering. Dessa räntederivat bokförs som skyddande. Vid säkringsredovisning bokförs inte negativ värdeförändring på derivat som kostnad till den del värdeförändringen på det skyddade objektet täcker den och förutsatt att skyddet är effektivt. Om emellertid den negativa värdeförändringen på skyddade räntederivat överskrider den positiva värdeförändringen på den skyddade marknadsmässiga ansvarsskulden, bokförs den överskridande delen till nedskrivningar av placeringar. Av räntederivat bokförs som intäkter och kostnader för räkenskapsperioden sådana räntor som enligt avtal hänför sig till perioden. Vinster eller förluster till följd av att räntederivat, som bokförts som skyddande, har stängts periodiseras över löptiden för varje derivatkontrakt.

Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar värderas till verkligt värde och förändringar i det verkliga värdet tas upp som intäkter eller kostnader i resultaträkningen.

Bokföringsvärde för annan egendom än placeringar

Som övriga utgifter med lång verkningstid har utgifter för totalrenovering av lägenheter och för planering av datasystem aktiverats. Dessutom har goodwill aktiverats i balansräkningen. Dessa och inventarier tas i balansräkningen upp till anskaffningsutgiften med avdrag för avskrivningar enligt plan. För aktivering av datasystem bokförs avskrivningar för värdeminskningar om aktiveringen inte längre kan anses generera intäkter i framtiden.

Premiefordringar tas i balansräkningen upp till det sannolika värdet och övriga fordringar till det nominella värdet eller till ett bestående lägre sannolikt värde. Från premiefordringarnas nominella värde har annullationer som baserar sig på tidigare erfarenhet dragits av, varvid man får det sannolika värdet. En fordran som sannolikt inte kommer att betalas bokförs som kreditförlust.

Avskrivningar enligt plan

Avskrivningar enligt plan görs som lineära avskrivningar på anskaffningsutgiften baserade på ekonomisk verkningstid. De uppskattade avskrivningstiderna är i genomsnitt följande:

Dataprogram	3–7 år
Utgifter för planering av datasystem	3–10 år
Övriga utgifter med lång verkningstid	3–10 år
Goodwill	10 år
Kontors-, affärs- och industribyggnader	20–75 år
Bestandsdelar i byggnader	10–20 år
Transportmedel och datautrustning	3–5 år
Kontorsmaskiner och -inventarier	7 år

Uppskrivningar av placeringar

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till placeringstillgångar och korrektivposter till uppskrivningarna bokförs via resultaträkningen. Placeringar som utgör täckning för fondförsäkringar värderas till verkligt värde och ändringarna bokförs via resultaträkningen.

Uppskrivningar av placeringar som hänför sig till anläggningstillgångar och återföringar av dem redovisas mot uppskrivningsfonden under det bundna egna kapitalet. Intäktsförda uppskrivningar på byggnader avskrivs enligt plan.

Placeringarnas verkliga värde

Som värden för fastigheter och fastighetsaktier används högst marknadsbaserade verkliga värden. Objekten värderas med en avkastningsvärdemetod som bygger på kassaflödet. I det årliga fastställandet av fastighetsplaceringarnas verkliga värde deltar en utomstående auktoriserad fastighetsvärderare och bolagets egna experter.

Det verkliga värdet för aktier och andelar i livförsäkringsbolaget, som är dotterbolag, bygger på metoden Embedded Value. Dotterbolagets Embedded Value bygger på en omräknad Solvens II-balansräkning.

För noterade värdepapper och för sådana värdepapper som har en marknad används som verkligt värde årets sista tillgängliga kurs enligt fortlöpande handel, eller om den saknas, den sista avslutskursen. Som verkligt värde för värdepapper som inte noteras används det sannolika överlåtelsepriset, den återstående anskaffningsutgiften eller ett substansvärde. Som verkligt värde för kapitalinvesteringsfondandelar tillämpas den värdering som förvaltningsbolaget uppgett om fondens verkliga värde eller om den fattas anskaffningsutgiften.

Derivatkontrakt värderas till marknadsnoteringen på bokslutsdagen eller om en sådan saknas till diskonto- och terminräntekurvorna härledda från swap-marknadsnoteringarna på bokslutsdagen och till valutakurserna på bokslutsdagen.

Som verkligt värde för fordringar tillämpas det nominella värdet eller ett lägre sannolikt värde.

Poster i utländsk valuta

Affärstransaktioner i utländsk valuta bokförs enligt transaktionsdagens kurs. Fordringar och skulder i utländsk valuta liksom verkligt värde för placeringar har i bokslutet omvandlats till euro genom att använda Europeiska centralbankens referensväxelkurser på bokslutsdagen. Kursdifferenser som uppkommit under räkenskapsperioden och vid bokslutet bokförs som korrigeringsposter till de berörda inkomsterna och utgifterna eller som intäkter och kostnader av placeringsverksamheten om kursdifferenserna hör till finansieringstransaktioner. Kursdifferenser i den försäkringstekniska kalkylen har i resultaträkningen inte överförts till intäkter/kostnader av placeringsverksamheten. Att överföringen inte gjorts har ingen effekt på den korrekta och tillräckliga bild som resultaträkningen ger av hur resultatet har bildats.

Arrangemang för personalens pensioner

Pensionsskyddet för personalen i koncernbolagen har ordnats genom ArPL-försäkringar i Ömsesidiga Arbetspensionsförsäkringsbolaget Elo. Pensionsutgifter som hänför sig till räkenskapsåret har bokförts som kostnader enligt prestationsprincipen.

Ackumulerade bokslutsdispositioner och hantering av latent skatter

Lagstiftningen gör det möjligt att bokföra frivilliga reserver samt avskrivningar som överskrider planen. I koncernbolagens bokslut avdras inte den latent skatteskulden från ackumulerade bokslutsdispositioner, fonderade uppskrivningar och värderingsdifferenser på placeringar. Intäktsförda uppskrivningar är skattepliktig inkomst. Latenta skattefordringar till följd av periodiseringsdifferenser i bokföring och beskattning har inte tagits upp i koncernbolagens bokslut. Koncernbolagen har inte motsvarande latent skatteskulder. I koncernbokslutet har latent skatteskulder och latent skattefordringar till följd av konsolideringsåtgärder, fonderade uppskrivningar och periodiseringsdifferenser bokförts.

I koncernbokslutet har den ackumulerade avskrivningsdifferensen delats upp i ändring i den latent skatteskulden och i räkenskapsperiodens resultat samt i latent skatteskuld och i eget kapital. Den tillämpade skattesatsen är 20 procent.

Skadeförsäkringens ersättningsansvar

Vid beräkning av ersättningsansvar följs lagen om försäkringsbolag och Social- och hälsovårdsministeriets och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Ersättningsansvaret omfattar de ersättningsbelopp som bolaget ska betala efter räkenskapsåret och som orsakats av skador som inträffat under räkenskapsåret eller tidigare samt av andra försäkringsfall.

Bolaget ändrade vissa kollektivt beräknade ansvarsskuldposter. Reserven för ersättningsverksamhetens förvaltningskostnader utökades med 2,2 miljoner euro. Kollektivreserven för trafikförsäkring minskades med 1 miljon euro. Ansvarsskulden steg på grund av ändringar i beräkningsgrunden med 1,2 miljoner euro.

Vid beräkning av ersättningsansvaret för alla ersättningar i pensionsform tillämpas förräntning, och den tillämpade räntesatsen är 1,5 procent (1,5 %). På andra delar av ersättningsansvaret tillämpas inte förräntning.

Vid beräkning av pensionsreserver tillämpar bolaget den dödlighetsmodell som allmänt används av försäkringsbolag och som uppdaterades 2016 på en konfidensnivå på 75 procent.

Till ersättningsansvaret hör också det utjämningsbelopp som separat ska tas upp i balansräkningen. Utjämningsbeloppet är en buffert som kalkylerats i händelse av skaderika år. Storleken på utjämningsbeloppet bestäms på de grunder som Finansinspektionen fastställde för bolaget 2016.

Ansvarsskuld för livförsäkringen

Vid beräkning av ansvarsskulden följs lagen om försäkringsbolag och Social- och hälsovårdsministeriets och Finansinspektionens föreskrifter och anvisningar.

Vid försäkringar som är bundna till placeringarnas värdeutveckling (fondförsäkringar) används ingen beräkningsränta. För övriga försäkringar beräknas ansvarsskulden per försäkring, och den beräkningsränta som tillämpas varierar enligt följande:

- För individuella liv- och pensionsförsäkringar tillämpas en beräkningsränta på 1–4,5 procent, storleken på räntan beror på försäkringens begynnelsepunkt. För nya pensionsförsäkringar är beräkningsräntan 1 procent.
- För kapitaliseringsavtal är beräkningsräntan 0–2,5 procent, storleken på räntan beror på avtalets begynnelsepunkt och målgrupp.
- För gruppensionsförsäkringar är beräkningsräntan 0–3,5 procent. Nya gruppensionsförsäkringar är bundna till årsräntan (beräkningsräntan är 0 %).

För att uppfylla beräkningsräntekravet har ansvarsskulden kompletterats vid tidigare bokslut. Ansvarsskulden för räntekomplettering var cirka 114,7 miljoner euro den 31 december 2018. I och med kompletteringarna är det årliga minimiavkastningskravet för placeringsverksamheten för detta bestånd 1,0 procent.

Skälighetsprincipen

Enligt 13 kap. 2 § i lagen om försäkringsbolag ska livförsäkringsbolag tillämpa den s.k. skälighetsprincipen i fråga om sådana försäkringar som enligt försäkringsavtalet berättigar till extra förmåner som utdelas enligt de överskott som försäkringarna eventuellt avkastar. Denna princip förutsätter att en skälig del av det överskott som dessa försäkringar avkastar i form av extra förmåner ska återföras till de aktuella försäkringarna, om detta inte förhindras av solvenskraven.

Fennia Livs mål är att på lång sikt ge försäkringskapitalet i de försäkringar som är berättigade till utdelning av överskottet en bruttoavkastning som motsvarar minst den riskfria räntan. Försäkringens duration och återköpsrätt beaktas då de extra förmånerna delas ut. Avkastningen som delas ut bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar.

Med försäkringens totalränta avses det sammanlagda belopp för försäkringsavtalets beräkningsränta och de extra förmåner som ska gottskrivas det aktuella avtalet. På beloppet för de extra förmåner som gottskrivs inverkar avtalets beräkningsräntenivå. När bolagets nettointäkter från placeringar är låga sänks nivån på de extra förmånerna. Då kan totalräntan på de försäkringar som har en låg beräkningsränta bli lägre än totalräntan på de försäkringar som har en hög beräkningsränta. När placeringarnas nettoavkastning är hög, kan försäkringar med en låg beräkningsränta få en högre totalränta än de försäkringar som har en hög beräkningsränta.

När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar man efter kontinuitet, vilket betyder att överskottet från placeringsintäkterna kan periodiseras till att delas ut som extra förmåner till en berörd försäkringsgrupp under kommande år.

Nivån på de extra förmånerna begränsas av avkastningskraven som ägaren har fastställt för kapitalet samt av bolagets solvensmål. Solvensmålet uppställs så att alla solvensgränser som lagstiftarna förutsätter överskrids och att bolaget kan ta risker i sin placeringsverksamhet i den mån som upprätthållandet av solvensen, avkastningskravet på ansvarsskulden och ägarens avkastningskrav förutsätter.

Fennia Livs styrelse fastställer årligen de extra förmåner som delas ut till försäkringarna. Beloppet för de på förhand fastställda extra förmånerna kan dock ändras även under året om solvensen eller den allmänna marknadssituationen förutsätter det.

I risklivförsäkringar tillämpas den så kallade skälighetsprincipen i dödsfalls- och invaliditetsskyddet för namngivna försäkringsgrupper i form av höjda ersättningsbelopp.

Målen för de extra förmånerna är inte bindande, och de är inte heller en del av det försäkringsavtal som ingås mellan bolaget och försäkringstagaren. Målen för de extra förmånerna gäller tills vidare och bolaget förbehåller sig rätten att ändra dessa mål.

Hur skälighetsprincipen uppfylldes 2018

De extra förmåner som Fennia Liv delade ut 2018 motsvarar de mål som bolaget uppställt i sin skälighetsprincip. Avkastningen som delas ut till försäkringarna bestäms utifrån de långsiktiga nettointäkterna från bolagets placeringar. När det gäller nivån på de extra förmånerna strävar man efter kontinuitet. När extra förmåner delas ut beaktas bolagets solvensställning.

Bolagets placeringsavkastning 2018 var hyfsad. På grund av den ytterst låga räntenivån, som nu fortsatt en längre tid, har bolaget årligen överfört en del av resultatet till ansvarsskulden för räntekomplettering för att bekosta beräkningsräntan de kommande åren. I bokslutet den 31 december 2018 gjordes ingen överföring till ansvarsskulden för räntekomplettering. Ansvarsskuld för räntekomplettering upplöstes enligt plan.

Beräkningsräntan för nya pensionsförsäkringar har varit låg redan i flera år (0–1 %).

För att trygga kontinuiteten i de extra förmånerna överfördes 3,8 miljoner euro från resultatet för 2017 till ansvarsskulden för kommande extra förmåner för att bekosta de extra förmånerna för pensionsförsäkringar med en beräkningsränta på 0 och 1 procent. De tilläggsräntor som gottskrevs 2018 finansierades genom att upplösa ansvarsskuld för kommande extra förmåner.

Den riskfria räntan har varit låg för såväl korträntepaceringar som långa statsobligationer ända sedan 2009. Under perioden 2009–2018 har den totalränta som Fennia Liv gottskrivit tydligt överskridit den riskfria räntan för motsvarande placeringstid. Utöver avtalets beräkningsränta har även försäkringens duration och återköpsrätt beaktats vid utdelningen av extra förmåner. Därför har den totalränta som gottskrivs pensionsförsäkringar vanligen varit högre än den ränta som gottskrivs sparförsäkringar. Tabellen nedan visar Fennia Livs totalräntor som gottskrevs 2018.

Årlig totalränta för räntebärande försäkringar 2018

Beräknings- ränta	Individuell sparförsäkring	Individuell pensionsförsäkring	Gruppensions- försäkring	Kapitaliserings- avtal
4,50 %	4,50 %	4,50 %		
3,50 %	3,50 %	3,50 %	3,50 %	
2,50 %	2,50 %	2,95 %	2,50 %	2,50 %
2,00 %			2,00 %	
1,50 %	1,50 %			1,50 %
1,00 %	1,00 %	1,60 %	1,60 %	1,00 %
0,00 %			1,60 %	0,60 %

Överskottet från risklivförsäkringar delas ut som tillägg, som betalas ut till riskförsäkringar i samband med skadefall. De tillägg på 392 692 euro som betalades ut 2018 finansierades genom att upplösa ansvarsskuld för kommande extra förmåner som ingick i det föregående bokslutet. Försäkringsspecifika tillägg höjdes 2018.

Koncernbokslut

I Fennias koncernbokslut har alla de dotterbolag konsoliderats där moderbolaget direkt eller indirekt har över hälften av rösträtten. Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv hör till koncernen som dotterbolag. Fennia Liv och dess dotterbolag har konsoliderats i koncernbokslutet på basis av Fennia Livs underkoncernbokslut. I koncernbokslutet har dessutom Fennia Kapitalförvaltning Ab och dess till 70 procent ägda Fennia Fastighetsutveckling Ab samt Fennia-service Ab konsoliderats. I koncernbokslutet har också eFennia Oy konsoliderats (ägarandel 20 %, rösträtt 63,6 %). De övriga dotterbolag som konsoliderats i koncernbokslutet är alla fastighetsbolag. I slutet av 2018 hörde till koncernen 26 fastighetsbolag, av vilka 12 tillhörde den underkoncern som utgörs av Fennia Liv.

Fennia köpte Folksam Skadeförsäkring Ab:s hela aktiestock den 27 november 2018. Köpesumman inklusive transaktionskostnader uppgick till sammanlagt 106 miljoner euro. Av detta hänfördes utöver till eget kapital en del till ansvarsskulden samt till aktier och penningmarknadsinstrument, men en stor del utgjordes av koncernaktiva 74 miljoner euro, som avskrivs inom 10 år. Av Folksam resultats för 2018 har bokslutsårets sista månad konsoliderats i koncernbokslutet.

Koncernbokslutet har upprättats som sammanställning av moderbolagets och dotterbolagens resultaträkningar, balansräkningar och noter. Bolagens interna fordringar och skulder, intäkter och kostnader, vinstutdelning samt inbördes aktieinnehav har eliminerats. Från resultatet och det egna kapitalet har minoritetsandelen avskiljts som separat post. Inbördes aktieinnehav har eliminerats genom förvärvsmetoden. Den koncernaktiva som hänför sig till anläggningstillgångsposter avskrivs enligt avskrivningsplanen för den berörda anläggningstillgångsposten. Koncerngoodwill som inte har hänförts avskrivs inom 10 år.

De uppskrivningar som fanns i fastighetsdotterbolagens bokföring när aktierna förvärvades har återförts, eftersom grunden för att de genomförts har inverkat på anskaffningspriset för dotterbolagets aktier.

I koncernbokslutet har de bolag där koncernen kontrollerar 20–50 procent av rösträtten konsoliderats som intresseföretag genom kapitalandelsmetoden. Undantag utgör innehaven (20–50 %) i ömsesidiga bostads- och fastighetsaktiebolag samt i fondbolag som inte konsolideras i koncernbokslutet.

Att de inte konsolideras har ingen väsentlig inverkan på koncernens resultat och fria egna kapital.

I koncernbokslutet har två specialplaceringsfonder som Fennia Kapitalförvaltning Ab förvaltar inte konsoliderats: Fennica Fastigheter I och Fennica Tomter.

Till fonden Fennia Fastigheter, som startade 2013, överläts från Fennia, Fennia Liv och Ömsesidiga Pensionsförsäkringsbolaget Etera fastighetsobjekt som apportplaceringar. Till följd av överlåtelsen bokfördes 12 miljoner euro som överlåtelsevinst i koncernens resultat för 2013. Fennia och Fennia Liv har inte gjort ytterligare teckningar i fonden efter de placeringar som gjordes när fonden startades. Fondens vinstandelar har vid betalningstidpunkten bokförts i bolagets intäkter av placeringsverksamhet. De vinstandelar som bygger på fondens resultat har vid betalningstidpunkten bokförts i bolagens intäkter av placeringsverksamhet (år 2018 3,7 mn euro, sammanlagt 9,3 miljoner euro från tidigare år). I koncernbokslutet var det verkliga värdet på andelarna i specialplaceringsfonden Fennica Fastigheter I 39,9 miljoner euro. Fenniakoncernens ägarandel i fonden var 19 procent den 31 december 2018.

Till fonden Fennica Tomter, som startade 2017, överläts från Fennia fastighetsobjekt som apportplaceringar. Till följd av överlåtelsen bokfördes 2,8 miljoner euro som överlåtelsevinst i koncernens resultat för 2017. Dessutom sålde Fennia fastighetsobjekt till fonden, av vilka 0,6 miljoner euro bokfördes som försäljningsvinst till koncernen. Fonden betalade inte ut

vinstandelar. I koncernbokslutet var det verkliga värdet på andelarna i specialplaceringsfonden Fennica Tomter 14,9 miljoner euro. Fenniakoncernens ägarandel i fonden var 30 procent den 31 december 2018.

Koncernens innehav i fonder redovisas i balansräkningen som fastighetsfondandelar med anskaffningspris, och värderingsdifferensen mellan deras verkliga värde och anskaffningspris inkluderas av värderingsdifferensen av koncernens placeringar. Konsolidering i koncernbokslutet är inte nödvändigt för att ge en rätt och tillräcklig bild av koncernens verksamhetsresultat och ekonomiska ställning, eftersom ägande i koncernens synvinkel är placeringar som ger rätta och tillräckliga uppgifter om koncernen när de tas upp under placeringar.

Koncernbolagen 31.12.2018

Koncernbokslutet inkluderar följande dotterbolag

eFennia Oy
Folksam Skadeförsäkring Ab
Fennia-service Ab
Fennia Kapitalförvaltning Ab
Fennia Fastighetsutveckling Ab
Asunto Oy Espoon Myllynkivi
Asunto Oy Helsingin Vattuniemenkuja 8
Asunto Oy Helsingin Viikinportti
Asunto Oy Keravan Jaakonkulma
Kiinteistö Oy Eagle Lahti
Kiinteistö Oy Joensuun Metropol
Kiinteistö Oy Kyllikinportti 2
Kiinteistö Oy Ruosilantie 4-6
Kiinteistö Oy Ruosilantie 11
Kiinteistö Oy Televisiokatu 1
Kiinteistö Oy Televisiokatu 3
Kiinteistö Oy Tampereen Rautatienkatu 21
Kiinteistö Oy Tampereen Ratapihan kulma
Kiinteistö Oy Vantaan Kaivokselantie 9
Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv
dotterbolag
Kiinteistö Oy Teohypo
Kiinteistö Oy Espoon Niittyrinne 1
Kiinteistö Oy Vaajakosken Varaslahdentie 6
Kiinteistö Oy Sellukatu 5
Kiinteistö Oy Vasaraperän Liikekeskus
Kiinteistö Oy Koivuhaanportti 1-5
Kiinteistö Oy Mikkelin Hallituskatu 1
Kiinteistö Oy Vasaramestari
Kiinteistö Oy Konalan Ristipellontie 25
Asunto Oy Jyväskylän Jontikka 2
Asunto Oy Tampereen Vuoreksen Puistokatu 76
Munkinseudun Kiinteistö Oy

Koncernbokslutet inkluderar som intresseföretag

Uudenmaan Pääomarahasto Oy

■ Noter till moderbolaget

Noter till resultaträkningen och balansräkningen

1. Premieinkomst

1 000 €	2018	2017
Skadeförsäkring		
Direktförsäkring		
Från hemlandet	382 338	393 284
Återförsäkring	457	390
Premieinkomst före återförsäkrares andel	382 795	393 675

2. Resultat enligt försäkringsklassgrupp, moderbolag

Försäkringsklass-grupp	År	Premie- inkomst före åter- försäkrares andel	Premie- intäkter före åter- försäkrares andel	Ersättnings- kostnader före åter- försäkrares andel	Drifts- kostnader före åter- försäkrares provisioner och vinstandelar	Åter- försäkrares andel	Försäkrings- tekniskt bidrag före förändring i garanti- avgifts- posten och utjämnings- beloppet
Lagstadgat olycksfall	2018	74 549	74 602	-59 791	-12 590	-250	1 972
	2017	81 962	81 934	-52 975	-12 814	-245	15 900
	2016	82 392	82 307	-96 523	-13 395	-296	-27 908
Övriga olycksfall och sjukdomar	2018	43 490	42 935	-39 800	-11 645	-103	-8 613
	2017	44 244	44 731	-29 573	-11 766	-110	3 281
	2016	45 165	43 952	-33 514	-12 132	-121	-1 815
Motorfordonsansvar	2018	65 231	66 952	-39 590	-20 041	-139	7 182
	2017	67 149	72 379	-65 682	-20 353	-278	-13 934
	2016	78 334	79 411	-52 898	-21 784	-266	4 462
Landfordon	2018	73 198	73 166	-62 267	-22 026	-41	-11 168
	2017	71 433	73 915	-55 756	-21 217	-27	-3 085
	2016	76 916	76 800	-60 266	-20 968	81	-4 353
Brand och annan skada på egendom	2018	80 783	80 449	-51 838	-21 713	-11 835	-4 937
	2017	84 207	85 250	-82 895	-22 076	15 460	-4 262
	2016	86 505	86 435	-63 152	-22 790	-647	-154
Ansvar	2018	21 992	20 566	-5 426	-5 460	-1 656	8 024
	2017	20 699	19 975	-12 289	-5 377	332	2 642
	2016	23 470	23 553	-12 811	-5 382	1 563	6 923
Övriga	2018	23 093	23 101	-18 117	-6 906	818	-1 104
	2017	23 591	23 727	-15 646	-6 840	-579	663
	2016	24 233	24 333	-10 816	-7 034	-662	5 821
DIREKT- FÖRSÄKRING SAMMANLAGT	2018	382 338	381 772	-276 829	-100 382	-13 204	-8 644
	2017	393 284	401 911	-314 816	-100 444	14 554	1 205
	2016	417 016	416 790	-329 980	-103 485	-348	-17 022
Återförsäkring	2018	457	445	-180	-170	0	95
	2017	390	398	-146	-157	0	95
	2016	338	335	-221	-149	0	-36
SAMMANLAGT	2018	382 795	382 217	-277 009	-100 552	-13 204	-8 549
	2017	393 675	402 309	-314 962	-100 601	14 554	1 300
	2016	417 353	417 125	-330 202	-103 634	-348	-17 058
Förändring i utjämningsbeloppet	2018						-24 474
	2017						-30 467
	2016						-12 993
FÖRSÄKRINGS- TEKNISKT BIDRAG	2018						-33 023
	2017						-29 167
	2016						-30 051

3. Poster som avdragits från premieinkomsten

1 000 €	2018	2017
Kreditförluster på premiefordringar	1 426	1 417
Fördelningsavgifter	26 324	25 877
Premieskatt	64 064	66 193
Brandskyddsavgift	806	899
Trafiksäkerhetsavgift	652	671
Arbetarskyddsavgift	1 343	1 386
	94 616	96 443

4. Specifikation av driftskostnader

1 000 €	2018	2017
Totala driftskostnader enligt funktion		
Utbetalda ersättningar	35 838	40 303
Driftskostnader	100 363	100 418
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	4 337	4 356
Övriga kostnader	-223	-516
Sammanlagt	140 314	144 562
Funktionsspecifika avskrivningar enligt plan		
Utbetalda ersättningar	3 941	10 908
Driftskostnader	6 849	14 241
Kostnader för skötsel av placeringsverksamheten	459	464
Sammanlagt	11 248	25 613
Specifikation av driftskostnaderna i resultaträkningen		
Utgifter för anskaffning av försäkringar		
Provisioner för direktförsäkring	9 288	9 311
Provisioner och vinstandelar för mottagen återförsäkring	60	47
Övriga utgifter för anskaffning av försäkringar	47 110	47 848
	56 458	57 205
Kostnader för skötsel av försäkringar	22 063	23 800
Förvaltningskostnader	22 031	19 595
Provisioner och vinstandelar för avgiven återförsäkring	-189	-182
Sammanlagt	100 363	100 418

5. Specifikation av personalkostnader, personal och medlemmar i olika organ

1 000 €	2018	2017
Personalkostnader		
Löner och arvoden	52 513	51 313
Pensionskostnader	9 493	9 019
Övriga lönebikostnader	5 323	5 259
Sammanlagt	67 329	65 591
Löner och arvoden till ledningen		
Verkställande direktören och verkställande direktörens ställföreträdare	820	804
Styrelsen	275	237
Förvaltningsrådet	58	51
	1 154	1 092
Pensionsåldern för verkställande direktören bestäms enligt ArPL.		
Antal anställda i genomsnitt under räkenskapsperioden	859	892
Revisorns arvoden		
Revision	56	68
Skatterådgivning	5	4
Övriga tjänster	12	4
	73	76

Andra än revisionstjänster som KPMG Oy Ab utfört för Fenniakoncernen var under räkenskapsperioden 2018 sammanlagt 106 178,95 euro. Tjänsterna bestod av skattetjänster på 10 524,50 euro och andra tjänster på 36 340,09 euro.

6. Specifikation av nettointäkterna av placeringsverksamheten

1 000 €	2018	2017
Intäkter av placeringsverksamheten		
Intäkter av placeringar i företag inom samma koncern		
Utdelningsintäkter	3 108	1 584
Ränteintäkter		
Intäkter av fastighetsplaceringar	3 108	1 584
Ränteintäkter		
Från företag inom samma koncern	2 071	2 265
Övriga intäkter		
Från företag inom samma koncern		198
Från övriga företag	17 342	15 111
	19 413	17 574
Intäkter av övriga placeringar		
Utdelningsintäkter	15 313	12 781
Ränteintäkter	5 147	7 628
Övriga intäkter	2 303	1 372
	22 763	21 781
Sammanlagt	45 283	40 939
Återförda nedskrivningar	6 518	5 563
Försäljningsvinster	28 681	63 137
SAMMANLAGT	80 481	109 639
Kostnader för placeringsverksamheten		
Kostnader för fastighetsplaceringar		
Till företag inom samma koncern	-8 930	-9 152
Till övriga företag	-3 842	-5 604
	-12 772	-14 756
Kostnader för övriga placeringar	-5 499	-4 592
Räntekostnader och övriga kostnader för främmande kapital		
Till övriga företag	-102	-111
	-102	-111
Sammanlagt	-18 373	-19 459
Nedskrivningar och avskrivningar		
Nedskrivningar	-26 987	-21 338
Byggnadsavskrivningar enligt plan	-1 904	-1 931
	-28 891	-23 268
Försäljningsförluster	-32 763	-7 544
SAMMANLAGT	-80 027	-50 272
Nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen	454	59 367

7. Verkligt värde och värderingsdifferens för placeringar

1 000 €	Placeringar 31.12.2018			Placeringar 31.12.2017		
	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Verkligt värde	Återstående anskaffnings- utgift	Bokförings- värde	Verkligt värde
Fastighetsplaceringar						
Fastigheter	13 148	15 276	68 402	14 362	16 770	71 602
Fastighetsaktier i företag inom samma koncern	71 964	71 964	119 580	62 493	62 493	103 059
Fastighetsaktier i ägarintresseföretag	55 214	55 214	57 298	57 717	57 717	59 781
Övriga fastighetsaktier	36 586	36 670	38 000	24 935	25 020	26 003
Lånefordringar på företag inom samma koncern	116 522	116 522	116 522	122 565	122 565	122 565
Placeringar i företag inom samma koncern						
Aktier och andelar	174 484	174 484	206 658	53 220	53 220	59 194
Övriga placeringar						
Aktier och andelar	817 852	817 852	876 869	874 204	874 204	937 725
Finansmarknadsinstrument	132 921	132 921	132 764	193 967	193 967	191 936
Fordringar på inteckningslån	30 467	30 467	30 467	30 010	30 010	30 010
Övriga lånefordringar	28 483	28 483	28 483	36 335	36 335	36 335
Insättningar	1 100	1 100	1 100	1 000	1 000	1 000
Depåfordringar inom återförsäkring	24	24	24	28	28	28
	1 478 764	1 480 976	1 676 167	1 470 836	1 473 329	1 639 238
I den återstående anskaffningsutgiften för finansmarknadsinstrument ingår skillnaden mellan det nominella värdet och anskaffningspriset, periodiserad som ränteintäkter eller som en minskning av dessa.	-8 115			-6 885		
I bokföringsvärdet ingår						
Intäktsförda uppskrivningar		1 578			1 859	
Övriga uppskrivningar		634			634	
		2 212			2 493	
Värderingsdifferens (skillnaden mellan verkligt värde och bokföringsvärde)			195 191			165 909
Derivatens verkliga värde och värderingsdifferens						
Icke-skyddande derivat	-827	-827	-808	-97	-97	2 177
Värderingsdifferens (skillnaden mellan verkligt värde och bokföringsvärde)			19			2 274
Värderingsdifferens sammanlagt			195 210			168 183

8. Fastighetsplaceringar

Förändringar i fastighetsplaceringar

1 000 €	Fastigheter och fastighetsaktier	Lånefordringar på företag inom samma koncern
Anskaffningsutgift 1.1	197 133	122 565
Ökningar	12 191	
Minskningar	-6 770	-6 043
Överföringar mellan konton	7 924	
Anskaffningsutgift 31.12	210 479	116 522
Akkumulerade avskrivningar 1.1	-29 830	
Akkumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	2 387	
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-1 904	
Akkumulerade avskrivningar 31.12	-29 347	
Nedskrivningar 1.1	-15 479	
Nedskrivningar av minskningar och överföringar		
Räkenskapsperiodens nedskrivningar	-204	
Återföringar av nedskrivningar	3 499	
Nedskrivningar 31.12	-12 184	
Uppskrivningar 1.1	10 175	
Minskningar	-	
Uppskrivningar 31.12	10 175	
Bokföringsvärde 31.12	179 123	116 522

Fastigheter och fastighetsaktier i eget bruk:

Återstående anskaffningsutgift	15 795
Bokföringsvärde	15 744
Verkligt värde	19 752

9. Placeringar i företag inom samma koncern

1 000 €

Förändringar i företag inom samma koncern 1.1.2018–31.12.2018

	Aktier och andelar i företag inom samma koncern
Anskaffningsutgift 1.1	53 220
Ökningar	121 456
Anskaffningsutgift 31.12	174 676
Akkumulerade nedskrivningar 1.1	
Nedskrivningar	-192
Akkumulerade nedskrivningar 31.12	-192
Bokföringsvärde 31.12	174 484

10. Övriga placeringar

1 000 €	2018	2017
Övriga lånefordringar specificerade enligt säkerhet		
Övrig säkerhet	28 483	36 335

11. Fordringar

1 000 €	2018	2017
Övriga fordringar		
På företag inom samma koncern	1 974	4 836

12. Innehav i övriga företag

1 000 €	Andel av samtliga aktier %	Bokföringsvärde 31.12.2018	Verkligt värde 31.12.2018
Aktier och andelar, inhemska			
Holiday Club Resorts Oy	1,7639 %	1 097	1 097
Nordia Rahasto Oy	19,5246 %	1 679	1 679
Panostaja Oyj	6,6026 %	3 316	3 316
Pihlajalinna Abp	8,8371 %	17 191	17 191
Revenio Group Corporation Oyj Shs	1,1220 %	282	3 384
Uudenmaan Pääomarahasto Oy	13,7094 %	1 054	1 054
Övriga		3 153	3 719
Aktier och andelar, utländska			
Danmark			
SOS - International A/S	11,5000 %	398	11 217
Förenta staterna			
Broadcom Inc	0,0010 %	281	571
NVIDIA CORP	0,0009 %	142	641
Övriga		109 667	131 405
Placeringsfundsandelar			
Inhemska:			
Aktia Em Mrkt Local Currency Bond+ D		28 179	28 179
Erikoissijoitusrah. Fennica Toimitilat I E-osuus		31 000	31 418
Erikoissijoitusrahasto Fennica Tontit C-osuus		14 500	14 927
Evli Euro Likvidi B		5 009	5 012
Evli Short Corporate Bond B		51 864	51 962
FIM Forest Non-UCITS Fund		1 000	1 101
FIM IG Green ESG		3 500	3 500
Nordea Korko S Kasvu (Moderate Yield Fund)		12 629	12 629
OP-Euro A		5 993	5 993
Övriga		26	26
Utländska:			
Caymanöarna			
Cassiopeia Fund/The		4 000	4 052
Golden China Fund		1 934	3 784
Irland			
First Trust Eurozone AlphaDEX UCITS ETF		4 033	4 033
Institutional Cash Series PLC - Institutional Euro		4 984	4 984
Institutional Cash Series PLC - Institutional US D		102 493	108 363
iShares Edge MSCI Europe Multifactor UCITS ETF EUR		8 944	8 944
Muzinich Funds - Emerging Markets Short Duration F		10 301	10 301
Muzinich Funds - EnhancedYield Short-Term Fund		26 550	26 738
Muzinich Funds Asia Credit Opportunities Fund		5 743	5 743
Nomura Funds Ireland - Nomura US High Yield Bond F		18 982	18 982
Specialist Investor Funds PLC - M&G European Loan		75 519	76 481
Luxemburg			
Aberdeen Global - Emerging Markets Corporate Bond		38 674	39 656
BNP Paribas InstiCash Money 3M EUR		41 793	41 793
BNP Paribas InstiCash USD		30 539	32 418
European Specialist Investment Funds - M&G Europea		29 825	29 825

Oddo Compass Euro Credit Short Duration Fund	40 044	40 044
Ossiam Shiller Barclays Cape Us Sector Value Tr Eu	17 264	17 823
Taaleri Sicav - Taaleri Rhein Value Equity	8 047	10 454
Frankrike		
Oddo Asset Management Oddo Tresorerie 3-6 Mois	24 385	24 385
Sverige		
Brummer & Partners Lynx Fund	1 971	1 971
Övriga	9	9
Kapitalfonder, inhemska		
MB Equity Fund IV Ky	1 966	3 446
Selected Mezzanine Funds I Ky	521	1 005
Selected Private Equity Funds I Ky		1 452
Fennia Avainrahasto II Ky	2 082	2 082
Fennia Avainrahasto Ky	1 737	1 737
Juuri Rahasto I Ky	4 891	4 936
Korona Fund III Ky	1 266	1 266
Övriga	863	1 091
Kapitalfondsandelar, utländska		
Storbritannien		
Euro Choice IV GB Limited	1 090	3 226
Duke Street Capital VI LP	588	588
Guensey		
Partners Group European Buyout	1 477	1 485
Partners Group European Mezzanine	1 392	1 410
The Triton Fund III L.P.	2 843	3 091
Jersey		
Triton Smaller Mid-Cap Fund I L.P.	854	854
Förenta staterna		
Kayne Anderson Senior Credit Fund	7 466	7 580
Övriga	819	819
	817 852	876 869

13. Förändringar i immateriella och materiella tillgångar

1 000 €	Övriga utgifter med lång verkningstid	Förskotts- betalningar	Maskiner och inventarier	Sammanlagt
Anskaffningsutgift 1.1.2018	113 596	11 795	21 619	147 010
Helt avskrivna under föregående år	-352		-3 883	-4 235
Ökningar	10 764	13 518	3 718	28 000
Minskningar	-	-12 630	-729	-13 359
Anskaffningsutgift 31.12.2018	124 009	12 682	20 725	157 416
Ackumulerade avskrivningar 1.1.2018	-51 385		-13 659	-65 044
Helt avskrivna under föregående år	352		3 883	4 235
Ackumulerade avskrivningar av minskningar och överföringar	-		437	437
Avskrivningar under räkenskapsperioden	-8 830		-2 418	-11 248
Ackumulerade avskrivningar 31.12.2018	-59 863		-11 758	-71 621
Nedskrivningar 1.1.2018	-18 671			-18 671
Nedskrivningar under räkenskapsperioden	-			
Nedskrivningar 31.12.2018	-18 671			-18 671
Bokföringsvärde 31.12.2018	45 475	12 682	8 968	67 125

14. Skulder

1 000 €	2018	2017
Övriga skulder		
Till företag inom samma koncern	1 988	524

15. Eget kapital

1 000 €	2018
Bundet	
Grundfond 1.1/31.12	7 703
Uppskrivningsfond 1.1/31.12	583
Bundet sammanlagt	8 286
Fritt	
Säkerhetsfond 1.1	251 798
Återföring av fonderad uppskrivningsfond	
Överföring från föregående räkenskapsperiods förlust	26 376
Säkerhetsfond 31.12	278 174
Styrelsens disponibla medel 1.1/31.12	59
Vinst/förlust från föregående räkenskapsperioder 1.1	-
Vinst/förlust från föregående räkenskapsperiod	26 376
Överföring till säkerhetsfond	-26 376
Vinst/förlust från föregående räkenskapsperioder 31.12	-
Räkenskapsperiodens vinst/förlust	-32 427
Fritt sammanlagt	245 806
Eget kapital sammanlagt	254 092
Specifikation av uppskrivningsfonden 31.12.2018	
Uppskrivningar av placeringstillgångar	337
Uppskrivningar av anläggningstillgångar	246
	583
Kalkyl över utdelningsbara medel 31.12.2018	
Räkenskapsperiodens förlust	-32 427
Säkerhetsfond	278 174
Styrelsens disponibla medel	59
	245 806

16. Säkerhet och ansvarsförbindelser

1 000 €	2018	2017
Ställts för egen del		
Ansvar på grund av derivatkontrakt		
Icke-skyddande		
Valutaderivat		
Termins- och futurkontrakt		
Öppna		
Värdet på underliggande tillgångar	189 982	232 889
Verkligt värde	-808	2 177
Resultatet från stängda och förfallna icke-skyddande derivat har bokförts till fullt belopp via resultaträkningen.		
Realiserat resultat från stängda och förfallna skyddande derivat periodiseras i resultatet enligt löptiden för det ursprungliga derivatkontraktet.		
Nettoresultatet för stängda räntederivat för den avslutade räkenskapsperioden var -959 919,80 euro varav 53 791,70 euro periodiserats till räkenskapsperioden.		
Under tidigare räkenskapsperioder har 586 957,33 euro från resultatet för stängda räntederivat periodiserats till räkenskapsperioden som förlust.		
Negativa värderingsdifferenser för icke-skyddande derivatkontrakt behandlas i bokföringen som kostnad.		
Värdepapper som ställts som säkerhet för derivathandeln		
Leasing- och hyresansvar	6 086	6 776
Övriga ansvarsförbindelser		
Med anknytning till gruppregistrering för mervärdesskatt är bolaget tillsammans med övriga medlemmar i den skattskyldiga gruppen i Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia gemensamt ansvarigt för de mervärdesskatter som gruppen ska redovisa.		
Egen del	344	174
Övriga bolags del	382	51
Fastighetsinvesteringarnas kontrollansvar enligt 120 § i lagen om mervärdesskatt	-	11
Placeringsförbindelser		
Förbindelser om teckning av andelar i kapitalfonder	35 207	29 545
Förbindelser om betalning av andelar i fastighetsplaceringar	16 952	6 952
Obetalda entreprenadposter av oavslutade byggobjekt	3 490	4 398

17. Lån till närståendekrets och transaktioner med närstående

Bolaget har beviljat 3 986 283,38 euro i penninglån till bolagets närståendekrets.

Bolaget har inga åtaganden eller ansvarsförbindelser till bolagets närståendekrets.

Bolaget har inga transaktioner med närstående som skulle ha gjorts i enlighet med andra än ordinarie handelsvillkor.

Noter om koncernen

En kopia av Fennias koncernbokslut finns tillgängligt på bolagets huvudkontor på Kyllikkiporten 2 i Helsingfors.

Koncernresultatanalys (mn €)

	2014	2015	2016	2017	2018
Skadeförsäkring **					
Premieintäkter	418	417	412	396	384
Ersättningskostnader	-329	-329	-326	-295	-294
Driftskostnader	-99	-95	-103	-100	-102
Övriga försäkringstekniska intäkter och kostnader	-	-	-	-	-
Försäkringstekniskt bidrag före förändring i utjämningsbeloppet	-10	-7	-17	1	-12
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar	83	90	17	59	-13
Övriga intäkter och kostnader	1	1	1	0	-1
Andel av intresseföretagens vinster/förluster	-1	0	0	0	-
Rörelsevinst/-förlust	73	84	1	61	-25
Förändring i utjämningsbeloppet	-44	-44	-13	-30	-16
Skadeförsäkringens vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	30	40	-12	31	-41
Livförsäkring					
Premieinkomst	151	199	206	166	163
Intäkter av och kostnader för placeringsverksamheten samt uppskrivningar och korrigeringar av dessa	63	122	89	69	-40
Utbetalda ersättningar	-77	-83	-90	-104	-96
Förändring i ansvarsskulden före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	-117	-221	-180	-95	11
Driftskostnader	-12	-13	-14	-15	-15
Övriga försäkringstekniska intäkter	-	-	-	-	-
Försäkringstekniskt resultat före extra förmåner och förändring i utjämningsbeloppet	9	3	10	20	24
Övriga intäkter och kostnader	0	0	1	0	0
Rörelsevinst	9	3	11	21	24
Förändring i utjämningsbeloppet	-1	9	0	0	0
Extra förmåner	-1	-5	-2	-4	0
Livförsäkringens vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	7	6	9	16	24
Vinst/förlust före bokslutsdispositioner och skatter	37	46	-3	47	-17
Inkomstskatter och övriga direkta skatter	-9	-8	0	-6	-2
Minoritetsandelar	0	0	0	0	-1
Koncernens vinst/förlust under räkenskapsperioden	27	37	-4	40	-20

** Skadeförsäkringssiffror inkluderar även Folksams siffror för den tid det tillhört koncernen.

Nyckeltal

		2014	2015	2016	2017	2018
Nyckeltal för koncernen						
Omsättning	mn €	728	840	737	704	511
Premieinkomst	mn €	583	629	624	560	551
Rörelsevinst/-förlust	mn €	82	87	11	82	-1
Vinst/förlust före extraordinära poster, reserver och skatter	mn €	37	46	-3	47	-17
Totalresultat	mn €	109	12	49	113	-5
Antal anställda i genomsnitt		1 263	1 157	1 044	1 012	1 009
Nyckeltal för skadeförsäkringen						
Premieinkomst	mn €	430	429	417	394	387
Skadekvot	%	78,6	78,8	79,1	74,3	76,5
Skadekvot utan beräkningsräntekostnad	%	75,5	75,6	75,8	71,3	73,9
Driftskostnadsprocent	%	23,8	22,9	25,1	25,3	26,6
Totalkostnadsprocent	%	102,4	101,7	104,1	99,7	103,1
Totalkostnadsprocent utan beräkningsräntekostnad	%	99,3	98,5	100,9	96,6	100,6
Rörelsevinst/-förlust	mn €*	73	84	1	61	-25
Totalresultat	mn €	80	52	26	81	15
Avkastning på totalkapitalet	%	5,6	3,7	2,1	4,9	1,2
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	mn €	89	59	42	79	27
Avkastning på sysselsatt kapital	%	6,2	3,9	2,7	4,7	1,6
Antal anställda i genomsnitt		1 077	1 043	935	892	876
Nyckeltal för livförsäkringen						
Premieinkomst	mn €	153	200	207	167	164
Omkostnadsprocent av belastningsinkomsten	%*	120,4	112,0	103,9	103,6	100,8
Rörelsevinst/-förlust	mn €*	9	3	11	21	24
Totalresultat	mn €	30	-38	14	31	23
Avkastning på totalkapitalet	%	7,8	5,5	5,1	4,5	3,5
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	mn €	50	35	30	25	18
Avkastning på sysselsatt kapital	%	7,4	5,0	4,3	3,3	2,4
Antal anställda i genomsnitt		50	54	53	52	52

* Nyckeltal enligt koncernbokslutet

Placeringsfördelning (verkliga värden)

	Grundfördelning				Riskfördelning ⁸						
	31.12.2018		31.12.2017		31.12.2018		2017	2016	2015	2014	
	mn euro	%	mn euro	%	mn euro	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰	% ¹⁰	
Ränteplaceringar sammanlagt	811,5	47,1	847,4	47,1	811,5	47,1	49,7	51,5	55,9	53,6	
Lånefordringar ¹	64,9	3,8	72,2	3,8	64,9	3,8	4,2	3,7	2,4	2,4	
Masskuldebrevslån	363,0	21,1	481,6	21,1	363,0	21,1	28,2	28,6	29,9	43,9	
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar ^{1 2}	383,6	22,3	293,6	22,3	383,6	22,3	17,2	19,2	23,7	7,3	
Aktieplaceringar sammanlagt	458,8	26,7	410,2	26,7	458,8	26,7	24,0	21,0	20,1	21,7	
Noterade aktier ³	200,4	11,6	314,7	11,6	200,4	11,6	18,4	14,9	12,7	13,6	
Kapitalplaceringar ⁴	35,6	2,1	29,9	2,1	35,6	2,1	1,8	1,9	2,1	2,4	
Onoterade aktier ⁵	222,8	12,9	65,6	12,9	222,8	12,9	3,8	4,1	5,4	5,8	
Fastighetsplaceringar sammanlagt	442,0	25,7	433,0	25,7	442,0	25,7	25,4	27,0	23,1	23,7	
Direkta fastighetsplaceringar	394,1	22,9	377,3	22,9	394,1	22,9	22,1	21,4	19,6	20,1	
Fastighetsinvesteringssonder och kollektiva investeringar	47,9	2,8	55,6	2,8	47,9	2,8	3,3	5,6	3,5	3,6	
Övriga placeringar	9,0	0,5	15,4	0,5	9,0	0,5	0,9	0,8	0,9	0,8	
Hedgefondplaceringar ⁶	9,8	0,6	13,2	0,6	9,8	0,6	0,8	0,8	0,9	0,7	
Råvaroplaceringar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Övriga placeringar ⁷	-0,8	0,0	2,2	0,0	-0,8	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	
Placeringar sammanlagt	1 721,4	100,0	1 706,0	100,0	1 721,4	100,0	100,0	100,3	100,0	99,8	
Inverkan av derivat ⁸								-0,3	-0,3	0,0	
Placeringar enligt verkligt värde sammanlagt	1 721,4	100,0	1 706,0	100,0	1 721,4	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	
Modifierad duration för masskuldebrevsportföljen	1,20										

1) Inklusive upplupna räntor.

2) Inklusive pengar och bankfordringar samt köpeskillingsfordringar och -skulder.

3) Inklusive blandfonder om de inte kan hänföras till andra poster.

4) Inklusive kapitalfonder och mezzanine-fonder samt placeringar i infrastruktur.

5) Inklusive onoterade fastighetsinvesteringarbolag.

6) Inklusive hedgefondandelar av olika slag oberoende av fondens strategi.

7) Inklusive poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag.

8) Riskfördelningen kan förevisas för jämförelseperioder allteftersom uppgifter samlas in (inte retroaktivt).

Om siffrorna förevisas för jämförelseperioder och perioderna inte helt är jämförbara, ska detta uppges.

9) Inklusive inverkan av derivat på differensen mellan risk- och grundfördelningen. Inverkan av derivat kan vara +/- . Efter justeringen av differensen stämmer slutbeloppet för riskfördelningen samman med grundfördelningen.

10) Proportionell andel beräknas genom att som divisor använda slutsumman från raden "Placeringar enligt verkligt värde sammanlagt".

Nettointäkter av placeringsverksamheten på sysselsatt kapital

	Nettointäkter av placerings- verksamheten enligt marknadsvärde ⁸	Sysselsatt kapital ⁹	Avkastning i % på sysselsatt kapital				
	2018	2018	2018	2017	2016	2015	2014
Intäkt €/avkastning % på sysselsatt kapital	mn euro	mn euro	%	%	%	%	%
Ränteplaceringar sammanlagt	10,6	875,7	1,2	0,1	2,5	0,8	4,3
Lånefordringar ¹	0,0	67,9	0,0	2,7	-1,1	6,4	-7,0
Masskuldebrevslån	0,6	410,9	0,1	-0,1	4,0	-0,3	5,2
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar ^{1 2}	10,0	396,9	2,5	-0,4	0,3	2,4	2,9
Aktieplaceringar sammanlagt	19,6	375,2	5,2	9,3	2,7	12,9	9,1
Noterade aktier ³	-25,9	257,6	-10,0	9,7	7,0	19,6	12,4
Kapitalplaceringar ⁴	4,2	31,0	13,6	24,4	12,3	12,5	11,2
Onoterade aktier ⁵	41,2	86,5	47,7	1,0	-11,9	2,5	0,7
Fastighetsplaceringar sammanlagt	17,8	434,7	4,1	6,1	6,2	6,3	9,0
Direkta fastighetsplaceringar	14,8	386,8	3,8	7,0	6,0	6,2	8,8
Fastighetsinvesteringsfonder och kollektiva investeringar	3,0	47,9	6,2	2,5	6,8	6,8	10,0
Övriga placeringar	-16,2	16,7	-97,0	921,3	-51,0	2,3	10,1
Hedgefondplaceringar ⁶	-1,2	12,0	-9,7	1,6	-4,7	4,5	8,6
Råvaruplaceringar			-				
Övriga placeringar ⁷	-15,1	4,8	316,5	-202,3	143,5		
Placeringar sammanlagt	31,7	1702,3	1,9	4,9	3,1	4,1	6,4
Icke hänförliga intäkter, kostnader och driftskostnader	-4,2						
Nettointäkter av placeringsverksamheten enligt verkliga värden	27,5	1702,3	1,6	4,7	2,7	3,9	6,2

1) Inklusive upplupna räntor.

2) Inklusive pengar och bankfordringar samt köpeskillingsfordringar och -skulder.

3) Inklusive blandfonder om de inte kan hänföras till andra poster.

4) Inklusive kapitalfonder och mezzanine-fonder samt placeringar i infrastruktur.

5) Inklusive onoterade fastighetsinvesteringar.

6) Inklusive hedgefondandelar av olika slag oberoende av fondens strategi.

7) Inklusive poster som inte kan hänföras till andra placeringsslag.

8) Förändring i marknadsvärdena under rapporteringsperiodens början och slut – kassaflöden under perioden.

Med kassaflöde avses differensen mellan försäljning/intäkter och köp/kostnader.

9) Sysselsatt kapital = Marknadsvärdet i början av rapporteringsperioden + dagligen/månatligen tidsavvägda kassaflöden.

■ Formler för beräkning av nyckeltal

ALLMÄNNA NYCKELTAL

Omsättning =

Omsättning – skadeförsäkring

- + premieintäkter före återförsäkrarens andel
- + nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
- + övriga intäkter

Omsättning – livförsäkring

- + premieinkomst före återförsäkrarens andel
- + nettointäkter av placeringsverksamheten i resultaträkningen
- + övriga intäkter

Totalresultat = rörelsevinst (förlust) +/- förändring i värderingsdifferenser utanför balansräkningen

Avkastning på totalt kapital enligt verkligt värde (%) =

- +/- rörelsevinst eller förlust
- + finansiella kostnader
- + beräkningsräntekostnad
- +/- förändring i placeringarnas värderingsdifferenser
- + balansomslutning
- ansvarsskuld för fondförsäkringar
- +/- placeringarnas värderingsdifferenser

Divisorn vid beräkning av nyckeltalen beräknas som medeltal av värdena enligt balansräkningarna för räkenskapsperioden och föregående räkenskapsperiod.

I livförsäkringen avses med beräkningsräntekostnad den beräkningsränta som gottskrivs försäkringarna under året utökad/reducerad med eventuella ändringar i ansvarsskulden för räntekomplettering.

I skadeförsäkringen avses med beräkningsräntekostnad den inverkan upplösningen av det diskonterade ersättningsansvaret har på bolagets skadekostnad när bolaget diskonterar pensioner som är i kapitalform. Beräkningsräntekostnaden beräknas genom att multiplicera det diskonterade ersättningsansvaret vid årets början med den beräkningsränta som användes vid utgången av föregående år.

Placeringsverksamhetens nettointäkter på sysselsatt kapital enligt verkligt värde (%)

Placeringsverksamhetens nettointäkter enligt verkligt värde i relation till sysselsatt kapital beräknas per placeringsslag och på placeringarnas totalbelopp med beaktande av kassaflödena under perioden.

Antal anställda i genomsnitt = Nyckeltalet beräknas som ett medeltal av antalet anställda i slutet av varje kalendermånad.

SKADEFÖRSÄKRING

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrarens andel.

Skadekvot % =

$$\frac{\text{ersättningskostnader}}{\text{premieintäkter}}$$

Skadekvot (utan beräkningsräntekostnad) % =

$$\frac{\text{ersättningskostnader (utan beräkningsräntekostnad)}}{\text{premieintäkter}}$$

Driftskostnadsprocent % =

$$\frac{\text{driftskostnader}}{\text{premieintäkter}}$$

Nyckeltalen beräknas efter återförsäkrares andel.

Totalkostnadsprocent % = skadekvot + driftskostnadsprocent

Totalkostnadsprocent (utan beräkningsräntekostnad) % =
skadekvot (utan beräkningsräntekostnad) + driftskostnadsprocent

LIVFÖRSÄKRING

Premieinkomst = premieinkomst före återförsäkrares andel.

Omkostnadsprocent (% av belastningsinkomsten) =
+ driftskostnader före förändringen i aktiverade anskaffningsutgifter för försäkringar
+ kostnader för ersättningshandläggning
belastningsinkomst

Risker och risk- och solvenshantering

1 Allmänt om risk- och solvenshantering

Ramen för risk- och solvenshanteringen i Fenniakoncernen, som består av moderbolaget Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (nedan Fennia) och av dotterbolagen Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv (nedan Fennia Liv), Folksam Skadeförsäkring Ab (Nedan Folksam Skadeförsäkring, efter 27.2.2019 Fennia Skadeförsäkring Ab) (nedan Fennia Skadeförsäkring) och Fennia Kapitalförvaltning Ab (nedan Fennia Kapitalförvaltning), beskrivs i principdokumenten som fastställts av koncernbolagens styrelser. Det väsentligaste av dessa dokument är principerna för risk- och solvenshantering där man beskriver de allmänna principerna för både risk- och solvenshanteringen i koncernen.

I Fenniakoncernen avses med riskhantering koordinerade strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man identifierar, mäter, hanterar, följer upp, och rapporterar de risker som gäller koncernen och koncernbolagen. Med solvenshantering avses strategier, processer, principer och åtgärder med vilka man styr och fastställer koncernbolagens och koncernens risktäckningskapacitet, riskvillighet och risktolerans samt de väsentligaste riskbegränsningarna.

2 Organisering av risk- och solvenshantering

Fennias styrelse är, i egenskap av styrelse för koncernens moderbolag, koncernens högsta beslutande organ och ansvarar för risk- och solvenshanteringen och att den ska passa ihop med koncernens administrationssystem. Fennias styrelse ansvarar för att särdragen hos bolagen som hör till koncernen och koncernens interna förbindelser (bl.a. interna transaktioner, dubbla kapital, flyttbarhet av kapital och användning av kapital i allmänhet) beaktas på ett ändamålsenligt sätt.

Styrelserna för Fennia och Fennia Liv ansvarar för att bolagen följer koncernens principer för risk- och solvenshantering. Till deras ansvar hör särskilt att se till att bolagen har ett tillräckligt administrationssystem när det gäller verksamhetens kvalitet, omfattning och komplexitet inklusive intern kontroll och riskhanteringssystem.

Styrelsen för Fennia Kapitalförvaltning har som ansvar att se till att bolaget följer principerna för Fenniakoncernens riskhanteringssystem till den del särdragen hos bolagets verksamhet inte kräver att man avviker från dem.

På övriga koncernbolag följs Fenniakoncernens principer för risk- och solvenshantering i tillämpliga delar. Övriga koncernbolag är i huvudsak fastighetsbolag.

För hantering av försäkringsbolagens balansräkning har man inrättat en ALCO-kommitté på koncernnivå, vars väsentligaste uppgifter är att skapa förslag till försäkringsbolagens styrelser om investeringsstrategin (ALM-plan), vid behov ändra strategin utan att bryta mot styrelsens begränsningar och att rapportera till styrelserna om risker förknippade med balansräkningen. Kommitténs ordförande är Fennias verkställande direktör.

I koncernen fungerar en ledningsgrupp för riskhanteringen för att bereda, styra, koordinera och informera om risk- och solvenshanteringsuppgifterna. Gruppens ordförande är koncernens ekonomidirektör.

I Fennia Kapitalförvaltning behandlas liknande frågor av bolagets utvidgade ledningsgrupp. Ordförande för den är verkställande direktören för Fennia Kapitalförvaltning.

Styrmodellen för riskhanteringssystemet bygger på modellen med tre försvarslinjer:

1. Den första försvarslinjen, dvs. affärs- och stödfunktionerna, ansvarar främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer.
2. Den andra försvarslinjen ansvarar bl.a. för rapporteringen om och tolkningen, utvecklingen och planeringen av risk- och solvenshanteringen samt stödjer, följer upp och bedömer implementeringen av den första försvarslinjens risk- och solvenshanteringsprocesser
3. Den tredje försvarslinjen har som uppgift att säkerställa effekten av och effektiviteten i den interna kontrollen och risk- och solvenshanteringen.

Ansaret för risk- och solvenshanteringen i modellen med tre försvarslinjer fördelas mellan olika aktörer på följande sätt:

- Verkställande direktör

Verkställande direktören har, med stöd av den operativa ledningen, det allmänna ansvaret för att risk- och

solvenshanteringen genomförs på ett ändamålsenligt sätt enligt styrelsens beslut.

- Affärs- och stödfunktioner

Varje affärs- och stödfunktion ansvarar främst för den dagliga riskhanteringen och riskrapporteringen enligt godkända principer, följer upp den totala riskprofilen för deras eget delområde (med stöd av den andra försvarslinjen) och ser till att verksamheten inom det egna delområdet löper enligt koncernens dokumentation om risk- och solvenshantering.

- Aktuariiefunktion

Försäkringsbolagets ansvariga aktuarie ansvarar för aktuariiefunktionen och för att de försäkringsmatematiska metoder som används i prissättning och i beräkning av den försäkringstekniska ansvarsskulden är ändamålsenliga. Den ansvariga aktuarien fastställer även nivån på den försäkringstekniska ansvarsskulden. Aktuariiefunktionen har en roll som aktör i både den första och den andra försvarslinjen. Aktuariiefunktionen deltar i det effektiva genomförandet av riskhanteringssystemet, särskilt i skapandet av riskhanteringsmetoder, men också i genomförandet av bolagets egen risk- och solvensbedömning.

- Riskhantering

Riskhanteringsenheten utgör riskhanteringsfunktionen tillsammans med enheten Compliance och operativa risker. Riskhanteringsfunktionen har huvudansvar för den andra försvarslinjens uppgifter och ansvarar bl.a. för tolkningen, utvecklingen och planeringen av samt anvisningarna och metoderna för risk- och solvenshanteringen. Funktionens uppgift är att upprätthålla helhetsbilden av riskprofilen i koncernbolagen och koncernen och rapportera om den till bolagets ledning. Funktionen stödjer också styrelsens, den verkställande direktörens och affärs- och stödfunktionernas risk- och solvenshantering bl.a. genom att delta i utvecklingen av riskhanteringssystemet och bedöma dess funktion samt genom att upprätta analyser som stöd för beslut om riskposition.

- Compliance

Enheten Compliance och operativa risker, som hör till den andra försvarslinjen, ser till att reglering, finansbranschens självreglering och koncernens interna regler tillämpas i verksamheten, och att ändamålsenliga handlingssätt tillämpas i kundrelationer. Dess uppgift är också att identifiera och bedöma verkningar av bestämmelseändringar, risker förknippade med försummelse att följa bestämmelser och om de åtgärder som tagits för att förhindra och korrigera de eventuella brister som förekommit då man följt bestämmelser är tillräckliga. Vidare främjar enheten tillämpning av bestämmelser genom att ge förutseende rådgivning och genom att utveckla interna metoder med vilka man effektivt och ändamålsenligt kan övervaka att bestämmelser följs.

- Intern revision

Den interna revisionen stödjer koncernen att nå sina mål genom att erbjuda ett systematiskt tillvägagångssätt för att bedöma och utveckla effektiviteten i organisationens riskhanterings-, kontrolls-, lednings- och administrationsprocesser.

Den interna revisionen har som uppgift att följa och bedöma tillräckligheten och effektiviteten i koncernens interna kontroll och annan administration bl.a. inom följande delområden:

- uppnående av bolagets strategi och mål
- omfattning och tillförlitlighet i solvenshanteringsprocessen
- riskhanteringsens effektivitet
- lönsamhet och ändamålsenlighet av resursanvändning
- tillämpning av lagar, bestämmelser, interna verksamhetsprinciper, planer och anvisningar
- riktighet, tillräcklighet och ändamålsenlighet av information
- trygghet av egendom.

Riskhanteringsenheten och enheten Compliance och operativa risker har integrerats i Fenniakoncernens organisation på ett sätt som säkrar operativ oavhängighet för deras arbete. De är fria från sådana influenser som skulle kunna äventyra ett objektivt, neutralt och oberoende utförande av uppgifterna. Den interna revisionen är i sin tur obunden av funktionerna inom den första och andra försvarslinjen.

3 Riskhantering

Med risk avses en osäker händelse och dess följd som kan utgöra ett hot eller en möjlighet för bolaget.

Koncernens riskhanteringsstrategier och -processer delas in i följande delområden:

1. Identifiering av risker

Affärs- och stödfunktionerna i den första försvarslinjen identifierar och bedömer både i samband med årsplaneringen och i den dagliga operativa verksamheten vilka risker som hotar verksamheten och målsättningarna.

2. Riskmätning

Vid riskmätningsprocessen bedöms såvitt det är möjligt hur allvarliga riskerna är och sambanden mellan dessa. Syftet med riskmätningen är att skapa jämförbara mätare för olika risker och förbättra jämförbarheten mellan riskerna. Det är nödvändigt att mäta och jämföra risker därför att man med hjälp av detta kan rikta riskhanteringsåtgärder mot risker som är av väsentlig betydelse för verksamheten. Vid riskmätning tillämpas i första hand en metod som bygger på den s.k. Value at Risk-metoden. Riskhanteringsfunktionen koordinerar mätningen av hur allvarliga risker är och sambanden mellan dem samt de metoder som används vid mätningen.

3. Riskhantering

Vid hanteringsprocessen prioriterar man risker och planerar hanteringsåtgärder med vilka man försöker kontrollera eller begränsa risker. Den första försvarslinjen genomför i egenskap av riskägare ändamålsenlig riskhantering och planerar hanteringsåtgärder. Den andra försvarslinjen stödjer, följer upp och bedömer den hantering som den första försvarslinjen genomför, men för att säkerställa sin självständighet deltar den inte i beslutfattandet av operativa beslut. Hanteringsmetoder som används inom olika riskområden beskrivs närmare i avsnitten 3.1–3.10.

4. Riskuppföljning

I koncernen genomförs kvantitativ riskuppföljning, som består av olika riskindikatorer, och kvalitativ riskuppföljning, som bl.a. inkluderar uppföljning, bedömning och eventuell testning av planerade och fastställda hanteringsåtgärder. Den första försvarslinjen ser till att det finns en ändamålsenlig uppföljning av risker och att det för hanteringen av riskerna finns tillräcklig information om dessa. Den första försvarslinjen följer upp sina planerade och fastställda hanteringsåtgärder och bedömer deras effekt. Den andra försvarslinjen genomför självständig kvantitativ och kvalitativ riskuppföljning med vilken den stödjer den första försvarslinjens riskhanteringsarbete.

5. Riskrapportering

I koncernen ska inträffade risker och deras effekter samt tillbud rapporteras enligt den överenskomna rapporteringsprocessen. Riskhanteringsenheten och enheten Compliance och operativa risker rapporterar regelbundet om riskerna till ledningsgruppen för riskhantering och till respektive styrelser.

De ovannämnda strategier och processer inom riskhantering tillämpas på samtliga följande riskområden inom den riskkarta som utarbetats för att underlätta riskhantering:

- försäkringsrisker
- finansmarknadsrisker
- motpartsrisker
- operativa risker
- Risker förknippade med kvantitativa metoder
- koncentrationsrisker
- likviditetsrisk
- strategiska risker
- ryktesrisk
- grupprisker.

3.1 Försäkringsrisker

Försäkringsrisker är förknippade med försäkringsbolagets basverksamhet dvs. försäkring.

De väsentligaste försäkringsriskerna är förknippade med riskurval, säljstyrning och riskprissättning, dvs. eventuell förlustrisk som följer av att kostnader för framtida försäkringsersättningar (inkl. driftskostnader) överskrider försäkringspremier. I försäkringsriskerna ingår även storskaderisker (t.ex. katastrofrisk) och återförsäkringsskyddets lämplighetsrisker.

Till försäkringsrisker hör även förlustrisk, som beror på en ogynnsam värdeförändring i den försäkringstekniska ansvarsskulden, dvs. reservrisk. Reservrisken är förknippad med de osäkra antaganden som används vid beräkning av

ansvarsskulden och med beräknade ersättningsbelopp, driftskostnader och ogynnsamma avvikelser från faktiska kostnader i deras kassaflöden.

Till reservriskens försäkringstekniska riskfaktorer räknas bl.a. biometriska risker (dödlighetsrisk, länglevnadsrisk, risk för arbetsoförmåga och motsvarande risker) och olika annullationsrisker, t.ex. återköpsrisk vid livförsäkring.

Till den försäkringstekniska ansvarsskulden hör också vissa finansmarknadsrisker som inflation och diskontoränta.

Försäkringsverksamheten baserar sig på tagande av försäkringsrisker, riskspridning inom försäkringsbeståndet och hantering av risker. De viktigaste hanteringsåtgärderna när det gäller hantering av premierisker är ändamålsenligt riskurval, prissättning och försäkringsvillkor samt anskaffning av återförsäkringsskydd.

Med riskurval ger man anvisningar för försäljningen och säkerställer försäkringsverksamhetens lönsamhet. Riskurval hanteras genom att man statistiskt undersöker tidigare skadefall, som även står som grund för prissättning. I instruktionerna för riskurval fastställs vilka risker man kan försäkra och hur stora försäkringsbelopp man accepterar.

Med prissättning av försäkringsrisker strävar man efter en riskmotsvarighet genom att sätta ett högre pris på en högre risk och vice versa. Utgångspunkten för prissättningen är uppgifternas riktighet och tillräcklighet samt att man känner till försäkringsobjektet tillräckligt bra. Endast på basis av detta kan man göra ändamålsenliga riskanalyser och besluta om premiens tillräckliga nivå.

Försäkringsvillkor har en avsevärd betydelse i att begränsa försäkringsrisker. I försäkringsvillkoren fastställer man bl.a. försäkringsavtalets omfattning och ersättningsbegränsningar. Vid hantering av försäkringsrisker är det viktigt att utesluta icke-önskvärda risker eller via avtal begränsa dem till en önskvärd nivå.

Vissa försäkringsgrenar inom skadeförsäkring, t.ex. lagstadgad olycksfallsförsäkring och trafikförsäkring, omfattas av speciallagstiftning där försäkringsskyddets omfattning fastställs, vilket förhindrar ändring av försäkringsvillkoren till denna del. Den lagstadgade olycksfallsförsäkringen och trafikförsäkringen omfattar också författningar som begränsar försäkringsbolagens ansvar. Inflationrisker i samband med pensionsrelaterade ersättningar och långvariga ersättningsrisker förknippade med sjukvårdskostnader har överförts för att finansieras gemensamt av försäkringsbranschen via ett så kallat fördelningssystem.

Vid beräkning av ansvarsskulden tillämpas olika kvantitativa metoder, som har en central roll vid hantering av reservrisken. På reservriskens karaktär inverkar väsentligt utöver metoderna också tillräckligheten, kvaliteten och hanteringen av de uppgifter som används.

När det gäller livförsäkring begränsar lagstiftningen livförsäkringsbolagens rätt att höja premier eller ändra avtalsvillkor. Då påverkar avtalens längd reservriskens s.k. biometriska riskers nivå. Om de gjorda antagandena visar sig vara otillräckliga och det inte går att ändra på premierna, ska ansvarsskulden kompletteras med ett belopp som motsvarar den förväntade förlusten.

Genom att teckna återförsäkringar hanterar man och gararderar man sig mot omfattande skador och skadefall. Vid hantering av storskaderisker är det viktigt att strukturen av avgiven återförsäkring och den del av risker/skador som man själv ansvarar för dimensioneras till en lagom storlek gentemot solvens och försäkringsförpliktelser för att effektiv risköverföring ska realiseras.

Användning av återförsäkring är förknippad med underordnade risker som återförsäkringens tillgångs-, pris- och motpartsrisk. Återförsäkringsrisken och motpartsrisken som hör till den minskas i skadeförsäkringsverksamhet, så att endast ett bolag med tillräckligt hög solvensklassificering godkänns som återförsäkrare. Dessutom ställs begränsningar för hur stora andelar en enskild återförsäkrare kan ha i återförsäkringsprogrammet. Användning av avgiven återförsäkring inom livförsäkringsverksamhet är liten och koncentrerar sig därför på ett antal motparter.

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i Fennias ansvarsskuld i bokslutet

Förändringens inverkan på försäkringstekniska ansvarsskulden utan utjämningsbelopp

Diskontoränta	Minskar med 0,1 %-enheter	+12 milj. €
Inflationsrisk	Ökar 1 %	+6 milj. €
Dödlighet	Medellivslängden ökar med 1 år	+13 milj. €

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i Folksam Skadeförsäkrings ansvarsskuld i bokslutet

Förändringens inverkan på försäkringstekniska ansvarsskulden utan utjämningsbelopp

Diskontoränta	Minskar med 0,1 %-enheter	+1,5 milj. €
Inflationsrisk	Ökar 1 %	+0,3 milj. €
Dödlighet	Medellivslängden ökar med 1 år	+1,8 milj. €

3.2 Finansmarknadsrisker

Med finansmarknadsrisker avses förlustrisker som direkt eller indirekt beror på ändringar i finansmarknadens variabler, t.ex. fluktuationer i räntor, aktier, fastigheter, valutakurser och räntemarginaler, värdenivåer och volatilitet.

Placeringsverksamhet och dess hantering har en särställning när det gäller hantering av finansmarknadsrisker. De väsentligaste riskerna är förknippade med placeringarnas värdeminskningar och placeringarnas oförenlighet med karaktären hos den försäkringstekniska ansvarsskulden (s.k. ALM-risk).

De väsentligaste metoderna för hantering av finansmarknadsrisker är ändamålsenligt val av placeringsinstrument och diversifiering av placeringar samt riskbegränsning. För att begränsa risker kan man också använda derivatkontrakt.

Utgångspunkten för hantering av finansmarknadsrisker är att tillgångarna placeras i sådan egendom och i sådana instrument vars risker kan identifieras, mätas, hanteras, följas upp och rapporteras. Dessutom riktas på nya tillgångsposter och placeringsinstrument innan de skaffas åtgärder med vilka man säkerställer hantering av nya tillgångsposter eller placeringsinstrument och deras ändamålsenlighet för affärsverksamhet och riskhantering.

Genom att diversifiera placeringarna tillräckligt strävar man efter optimal diversifieringsnytta, riskkorrigerad avkastning och förenlighet med tillgångar och skulder.

Den centrala hanteringsmetoden för finansmarknadsrisker är riskbegränsning ur solvenssynvinkel. Med allokering begränsningar säkerställer man att placeringsstillgångarna är tillräckligt diversifierade i olika tillgångsslag. Dessutom fastställs detaljerade begränsningar, med vilka man säkerställer att diversifieringen även inom tillgångsslagen är tillräcklig.

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i Fennias placeringsportfölj

Förändringens inverkan på tillgångar

Ränteplaceringar	Räntenivå +1 %-enheter	-15 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	-84 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	-44 mn €

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i Folksam Skadeförsäkrings placeringsportfölj

Förändringens inverkan på tillgångar

Ränteplaceringar	Räntenivå +1 %-enheter	-3 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	-2 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	-1 mn €

Kvantitativa uppgifter om riskparametrar i Fennia Livs placeringsportfölj

Förändringens inverkan på tillgångar

Ränteplaceringar	Räntenivå +1 %-enheter	-33 mn €
Aktieplaceringar	Värdeförändring -20 %	-15 mn €
Fastighetsplaceringar	Värdeförändring -10 %	-11 mn €

3.3 Motpartsrisker

Med motpartsrisker tar man hänsyn till eventuella förluster till följd av oväntad insolvens hos försäkringsbolagens motparter.

På samma sätt som vid hantering av finansmarknadsrisker är utgångspunkten för hantering av motpartsrisker att motparter och risker förknippade med dem kan identifieras, mätas, hanteras, följas upp, och rapporteras.

Motpartsrisker uppstår främst (räntemarginalrisken behandlas som marknadsrisk)

- till följd av motparterna i derivatkontrakten, varvid endast avtalens eventuellt positiva marknadsvärde är utsatt för risker
- till följd av återförsäkringsfordringar och återförsäkringars andel av ersättningsansvar
- till följd av fordringar på försäkringskunder
- till följd av kundfinansiering.

Vid hantering av motpartsrisker i fråga om derivatkontrakt bedöms motpartsrisken innan man sluter avtal med derivatmotparten. Vid bedömning av kreditvärdighet hos emittenter och motparter tar man främst hjälp av klassifikationer fastställda av ratinginstitut. En miniminivå har fastställts för kreditvärdigheten och begränsningar för ansvarets maximinivåer per motpart för att begränsa motpartsrisken.

Vid hantering av återförsäkringsverksamhetens motpartsrisiker har krav ställts bl.a. på återförsäkrarnas kreditvärdighetsklasser och på ansvarets maxbelopp per återförsäkrare för att begränsa motpartsrisiken. Klassificeringar av ratinginstitut används som stöd för att bedöma återförsäkrarnas kreditvärdighet på motsvarande sätt som vid motpartsrisiker i fråga om derivatkontrakt.

Motpartsrisiker uppstår även till följd av fordringar på försäkringskunder. Motpartsrisiken som uppstår till följd av premiefordringar på kunder är i allmänhet liten, eftersom obetalda premier leder till att försäkringsskyddet upphör eller minskas.

Målet med hanteringen av kundfinansieringens motpartsrisiker är att begränsa motpartsriskers negativa resultateffekter, som uppstår till följd av kundansvar och övriga ansvar, till en godtagbar nivå. Kreditprocessen har en central roll i hantering av dessa motpartsrisiker. Vid hantering av kreditprocesser betonas säkerställandet av motpartens pålitlighet genom att bedöma riskerna och således klassificera motparten enligt en internt utvecklad modell. Kundfinansieringens motpartsrisiker minskas genom att fastställa kundspecifika garanti- och konvenantvillkor.

3.4 Operativa risker

I Fenniakoncernen avses med operativa risker risker som uppstår till följd av

- otillräckliga eller misslyckade interna processer
- personalen
- system
- externa faktorer.

I operativa risker ingår juridiska risker. Risker som beror på strategiska beslut har avgränsats från de operativa riskerna.

Målet med Fennias hantering av operativa risker är att

- på ett kostnadseffektivt sätt minimera sannolikheten att riskerna realiserar samt att bevaka konsekvenserna av realiserade risker, det vill säga minimera förlusterna
- bistå affärs- och stödfunktionerna i att uppnå sina mål
- för sin del säkra att koncernens verksamhet uppfyller de krav som ställs av myndigheterna och i lagstiftningen.

Hanteringen av operativa risker ingår i ledningen av affärs- och stödfunktioner. Noggrann hantering av operativa risker stöder utveckling av verksamheten och inriktning av resurser och utvecklingsåtgärder.

Hanteringen av operativa risker grundar sig på identifiering av operativa risker och insamling av uppgifter om dem från olika källor, t.ex. regelbundna riskkartläggningar av affärs- och stödfunktioner, interna uppgifter om skador och förluster samt kontroller som utförs av den interna revisionen. De insamlade uppgifterna används i senare skeden av processen för bedömning av risker och för analys av koncernens eller dess delars riskposition.

På basis av uppgifterna som samlats från olika källor skapar enheten Compliance och operativa risker en helhetsbild av koncernbolagens och koncernens operativa risker så att även beroendeförhållanden mellan olika risker beaktas. Compliance och operativa risker följer upp hela koncernens riskprofil och rapporterar om den till den operativa ledningen och respektive styrelse.

De operativa riskerna delas i Fenniakoncernen in i följande riskklasser:

- oegentligheter och åtgärder som strider mot anvisningar
- risker förknippade med personal och kunnande
- juridiska risker
- risker förknippade med data-, datakommunikations- och kommunikationssystem
- risker förknippade med försäljning och kundrelationer
- risker förknippade med processer
- risker som beror på verksamhet av utomstående.

För de mest centrala affärs- och stödfunktionerna har dessutom beredskaps- och kontinuitetsplaner gjorts upp enligt vilka nyckelfunktionerna kan fullföljas i en eventuell störningssituation.

3.5 Risker förknippade med kvantitativa metoder

Med kvantitativa metoder avses skapande av numeriska bedömningar genom att tillämpa statistiska, ekonomiska och

matematiska teorier och metoder eller andra finansieringsteorier och -metoder. Som kvantitativ metod räknas även metoden där man strävar efter ett numeriskt slutresultat och som helt eller delvis bygger på subjektiv expertbedömning.

En kvantitativ metod kan vara felaktig och/eller vilseledande och leda till opålitlig rapportering och till fel slutsatser och på så sätt till felaktiga åtgärder av ledningen.

Risker förknippade med kvantitativa metoder hör till operativa risker, men på grund av deras speciella karaktär och deras betydelse samt för att underlätta hantering av dessa identifieras, mäts, hanteras, följs upp och rapporteras deras risker som eget riskområde.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder fokuserar man på risker som är förknippade med

- matematisk teori
- uppgifternas kvalitet
- estimering och parametrering
- dokumentering
- validering
- personal
- datasystem
- processer.

Vid hantering av risker förknippade med kvantitativa metoder är effektivt ifrågasättande av metoder och processer en styrande princip. Detta betyder att en obunden och sakkunnig aktör, riskhanteringsfunktionen eller en utomstående expert kritiskt analyserar och bedömer metoder och processer.

Hantering bygger på att varje metods uppbyggnad, matematiska teori och logik har dokumenterats väl och att metoden så väl som möjligt kan backas upp med vetenskapliga undersökningar och/eller bästa praxis inom försäkringsbranschen. För att man ska kunna identifiera metodens styrka och svaghet är det viktigt att matematiska förenklingar, numeriska metoder, approximationer och användning av subjektiva expertbedömningar utreds och dokumenteras tillräckligt noga. Ägaren och utvecklarna av metoden ska se till att metodens olika delområden fungerar på önskat sätt, att de passar för avsett ändamål och att metoden är matematiskt korrekt och att de estimerade parametrarna är statistiskt pålitliga.

Hantering av uppgifternas kvalitet är lika viktigt som hantering av metodens struktur, teori och logik. Tillförlitlighet kan uppnås endast med högklassiga uppgifter.

Validering av kvantitativa metoder omfattar processer och strategier med vilkas hjälp man strävar efter att bekräfta att metoden är ändamålsenlig och tillförlitlig samt att den fungerar på ett önskvärt sätt. Med hjälp av valideringen identifierar man eventuella svagheter och begränsningar hos metoden och problem som rör dess användning, och dessutom så kan man bedöma och hantera deras effekter.

3.6 Koncentrationsrisker

Med koncentrationsrisker avses riskkoncentrationer av olika slag som inbegriper förluster som kan vara så omfattande att de äventyrar försäkringsbolagets solvens eller ekonomiska ställning. Koncentrationsrisker uppstår oftast vid placeringsverksamhet, men de kan också uppstå vid försäkringsverksamhet och som kombinationer av dessa två.

Hantering av placeringsverksamheten, finansmarknads- och motpartsrisker bygger på spridning, varvid betydande koncentrationsrisker i princip inte uppstår. Så kallade strategiska innehav utgör undantag, utifrån vilka rätt betydande koncentrationsrisker kan uppstå. Som strategiska innehav betraktas innehav i dotterbolag som hör till koncernen.

Försäkringsverksamheten baserar sig på riskspridning inom försäkringsbeståndet, så att påverkningar av ett enskilt försäkringsobjekt med eget ansvar kan begränsas. Denna risk hanteras bl.a. med anvisningar för riskurval och med återförsäkring.

Särskilt vid placeringsverksamhetens kundfinansiering bedöms placerings- och försäkringsverksamheten övergripande innan kredit beviljas för att bedöma samriskkoncentrationer.

3.7 Likviditetsrisk

Med likviditetsrisk avses risken att inte kunna utföra framtida betalningsskyldigheter eller att dessa kan utföras endast genom speciella åtgärder.

Likviditetsrisken delas in i kortsiktiga och långsiktiga risker. Kortsiktiga likviditetsrisker är risker som är förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder med en löptid på mindre än fyra månader (s.k. kassahanteringsrisker). Med långsiktiga likviditetsrisker avses förenlighetsrisker förknippade med kassaflöden av tillgångar och skulder flera år, till och med decennier framåt.

Kortsiktiga likviditetsrisker hanteras genom att upprätthålla tillräcklig likviditetsreserv och genom likviditetsplanering. Likviditetsreserven styrs bl.a. av följande principer:

- en minimallokering införs för penningmarknadsplaceringar
- aktie- och ränteplaceringar ska kunna omsättas i pengar
- penningmarknadsplaceringar sprids och för dem införs motpartslimiter
- antalet illikvida placeringar begränsas i hela placeringsportföljen
- likviditetsvillkor införs vid behov för betydande återförsäkringsavtal.

Vid planering av likviditet skapas dagspecifika prognoser för utgående betalningar för de fyra följande månaderna. Syftet med hanteringen av kortsiktiga likviditetsrisker är att andra placeringar än penningmarknadsplaceringar inte behöver realiseras, och att kapitalförvaltarens kortsiktiga likviditetsreserver eller placeringar inte behöver användas eller realiseras.

Den långsiktiga likviditetsrisken följs upp och rapporteras som egen risk, men den hanteras inte som separat risk utan som en del av hantering av ränterisken.

3.8 Strategiska risker

Med strategiska risker avses risker som är förknippade med försäkringsbolagets strategi och som beror på felaktiga affärsbeslut, felaktig eller misslyckad genomföring av affärsbeslut eller oförmåga att anpassa affärsverksamheten till förändringar i omgivningen eller enligt det eftersträlvade läget.

Med strategi avses ett flertal långsiktiga planer eller åtgärder med vilkas hjälp försäkringsbolaget förflyttas från det nuvarande läget till ett önskat framtida läge.

De strategiska riskerna har flera olika dimensioner, och de har delats in i följande grupper:

- Strategiska makrorisker som är förknippade med t.ex. trendförändringar i befolkningen, den sociala tryggheten och kulturen, reglering, förändringar i myndighetstillsynen och politiken eller trendförändringar i klimatet och geopolitiken.
- Branschspecifika strategiska risker som är förknippade med förändringar i konkurrensen inom försäkrings- och finansbranschen och med efterfrågan hos försäkringstagare eller investerare.
- Strategiska risker förknippade med den interna verksamheten, vilka t.ex. kan vara risker förknippade med utvidgning eller den interna utvecklingen eller risker förknippade med tillgång till extra kapitalisering.

Utgångspunkten för hanteringen av strategiska risker är att identifiera koncernens och varje koncernbolags strategiska risker och iakttä olik svaga signaler samt att bedöma hur olika evenemang, trender och scenarier påverkar affärsverksamhetens hållbarhet och utvecklingen av solvensställningen på både kort och lång sikt.

3.9 Ryktesrisk

Med ryktesrisk avses risken för att den offentliga bilden av Fenniakoncernen eller ett enskilt koncernbolag skadas. Ryktesrisk kan uppstå även till följd av samarbetspartner, om deras värderingar och/eller verksamhetsprinciper avviker från Fenniakoncernens.

Ryktesrisken är ofta en följd av att andra risker eller händelser, som operativa risker, förverkligas.

Utgångspunkten för hanteringen av ryktesrisken är att identifiera de eventuella händelser som kan inverka negativt på koncernens eller koncernbolagens image. Ryktesrisken avviker från övriga risker till karaktären genom att riskhändelser kan basera sig på verkliga händelser eller helt eller delvis på händelser utan verklighetsgrund (t.ex. ett falskt rykte). Ryktesrisker kan ofta förebyggas eller så kan effekterna av händelserna minskas.

Hantering av ryktesrisken grundar sig på att man övergripande känner till och förstår affärsverksamheten och dess begränsningar. Ryktesrisken kan inte hanteras som eget riskområde, utan främst som utvidgning av hanteringen av operativa risker. När de risker som påverkar ryktesrisken har identifierats kan man inom organisationen genomföra olika riskhanteringsåtgärder. Framgångsrik hantering av ryktesrisken bygger för sin del på en tydlig och genomtänkt extern kommunikation.

Till hantering av ryktesrisken hör också att följa lagar, bestämmelser och föreskrifter samt att agera som myndigheterna förutsätter. Den offentliga bilden av försäkringsbolaget och dess tillförlitlighet kan skadas om lagar, bestämmelser samt myndigheternas krav inte följs.

3.10 Grupprisker

Med grupprisker avses risker som beror på att Fennia och dess dotterbolag driver affärsverksamhet i koncernform. Grupprisker kan delas in i följande grupper:

- transaktionsrisker
- smittrisker
- risker för intressekonflikter
- koncentrationsrisker
- risker förknippade med administration.

Med transaktionsrisker avses risker som är förknippade med gruppinterna transaktioner, t.ex. med ändamålsenlig prissättning.

Smittrisker, det vill säga situationer där ett bolags problem eller de risker som bolaget tagit smittar av sig till koncernens övriga bolag eller hela koncernen. Till denna grupp räknas även risker förknippade med moraliska risker (moral hazard), med vilka man avser situationer där risken, som ett av bolagen tagit med avsikt och på ett omoraliskt sätt, och förlusten till följd av den helt eller delvis överförs för att bäras av moderbolaget eller övriga bolag.

Risker för intressekonflikter uppstår då vissa koncernbolags eller hela koncernens intressen är inbördes motstridiga.

Koncentrationsrisker inträffar om en enskild motpart blir för betydande på koncernnivå, även om risken skulle vara inom tillåtna gränser för de enskilda bolagen.

Risker förknippade med administration beror på att en del av funktionerna har ordnats på koncernnivå och en del på ett enskilt bolags nivå. Skillnader i bolagens administrationssystem kan leda till koordinationsutmaningar och extra risker.

Hantering av grupprisker bygger på en tydlig koncernstruktur. Gruppriskens betydelse ökar vid invecklade ägarstrukturer. Dessutom baserar sig ändamålsenlig hantering av grupprisker på att affärsverksamheten planeras och följs upp på både enskilda bolags nivå och koncernnivå. Endast på detta sätt kan man säkerställa och följa upp utvecklingen av grupp målen och att de uppnås.

Hantering av grupprisker bygger också på att systemet för den interna kontrollen i hela koncernen, särskilt riskhanteringssystemet och tillsynen att följa bestämmelser och de anmälningsförfaranden som hör till dem, har fastställts och genomförts logiskt och transparent. Olika aktörers roller och ansvar ska också ur koncernsynvinkel vara tydliga och definierade.

4 Solvenshantering

Med risktäckningskapacitet avses egna tillgångar som kan användas för att täcka förluster. Med riskvillighet avses hur stor risk man är benägen att ta för att nå affärsverksamhetsmålen, dvs. hur mycket av de egna tillgångarna man är redo att binda till risktagningen. Med risktolerans avses hur mycket de egna tillgångarna får variera när man försöker uppnå affärsverksamhetsmålen.

Målet med risk- och solvenshanteringen i koncernen är att stödja uppnåendet av affärsverksamhetens mål och kontinuiteten i affärsverksamheten. Detta genomförs genom att säkerställa att de tagna riskerna är i rätt proportion till risktäckningskapaciteten, riskvilligheten och risktoleransen samt att skapa förutsättningar för en ostörd verksamhet även i händelse av oväntade förluster genom att identifiera de hot och möjligheter som påverkar affärsverksamhetsstrategin och övriga mål.

Den allmänna riskvilligheten och risktoleransen hanteras genom att sätta upp mätare och målgränser för de mest betydande riskerna och för de kombinerade riskerna. De uppställda riskspecificerade begränsningarna ska effektivt begränsa riskprofilen, så att solvensen och risktagandet är under kontroll och stannar inom tillåtna gränser.

■ Styrelsens förslag till hur vinsten ska disponeras

Fennias utdelningsbara medel var 245 805 584,10 euro. Bolagets förlust för räkenskapsperioden var 32 426 972,92 euro. Styrelsen föreslår för bolagsstämman att räkenskapsperiodens förlust täcks med medel från säkerhetsfonden.

Helsingfors den 8 mars 2019

Mikael Ahlbäck

Matti Pörhö

Anni Ronkainen

Risto Tornivaara

Eva Liljeblom

Jyrki Mäkynen

Tomi Yli-Kyyny

Paul Stucki

Henry Backlund

Antti Kuljukka
verkställande direktör

Detta dokument på svenska är en översättning av den ursprungligt finska revisionsberättelsen. Endast den finska originala revisionsberättelsen är juridiskt bindande.

■ Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia

Revision av bokslutet

Uttalande

Vi har utfört en revision av bokslutet för Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennia (fo-nummer 0196826-7) för räkenskapsperioden 1.1–31.12.2018. Bokslutet omfattar koncernens samt moderbolagets balansräkning, resultaträkning, finansieringsanalys och noter.

Enligt vår uppfattning ger bokslutet en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ekonomiska ställning samt av resultatet av deras verksamhet i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut och det uppfyller de lagstadgade kraven.

Våra uttalanden i denna rapport är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som överlämnats till moderbolagets revisionsutskott.

Grund för uttalandet

Vi har utfört vår revision i enlighet med god revisionssed i Finland. Vårt ansvar enligt god revisionssed beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet.

Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernföretagen enligt de etiska kraven i Finland som gäller den av oss utförda revisionen och vi har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa.

Andra tjänster än revisionstjänster som tillhandahållits moderbolaget och koncernbolagen är enligt vår bästa kunskap och övertygelse i enlighet med bestämmelserna för dylika tjänster i Finland och vi har inte tillhandahållit förbjudna tjänster som avses i revisorsförordningens 537/2014 artikel 5.1. Övriga tjänster vi utfört förutom revisionstjänster framgår i koncernbokslutets not revisionsarvoden.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Materialitet

Den tillämpande materialiteten påverkar omfattningen av revisionen. Materialiteten har bestämts på basen professionellt omdöme och styr valet av revisionsåtgärder, tidpunkten för och omfattningen av revisionen samt bedömningen av noterade felaktigheter i förhållande till bokslutet som helhet. Nivån på den av oss bestämda materialiteten baserar sig på vår bedömning av storleken av felaktigheter som ensamma eller tillsammans rimligen kan anses inverka på ekonomiska beslut som användare av bokslutet gör. Vi har också tagit i betraktande felaktigheter och/eller potentiella felaktigheter vilka på grund av kvalitativa faktorer enligt vår uppfattning är materiella för användarna av bokslutet.

De mest betydande uppskattade riskerna för väsentlig felaktighet

Vi har nedan beskrivit vad vi uppskattar vara de mest betydande riskerna för väsentliga felaktigheter, inklusive risken för väsentliga felaktigheter till följd av oegentligheter samt ett sammandrag av hur vi har agerat till följd av dessa risker.

DE MEST BETYDANDE UPPSKATTADE RISKERNA FÖR
VÄSENTLIG FELAKTIGHET

HUR VI HAR AGERAT TILL FÖLJD AV DESSA RISKER

Värdering av placeringstillgångar (bokslutsprinciper s. 11-13 och noter till placeringstillgångar s. 46-58)

Koncernens placeringstillgångar, inklusive placeringarna som Vi har utvärderat de använda boksluts- och

täcker de fondanknutna försäkringarna är den mest betydande tillgångsposten i bolagets balansräkning.

Placeringarna redovisas i huvudregel till anskaffningsutgift eller som fastigheterna, med avdrag för avskrivningar enligt plan eller till ett lägre verkligt värde. Placeringarna som täcker de fondanknutna försäkringarna redovisas till verkligt värde. I bokslutets noter presenteras härutöver placeringarnas verkliga värden och placeringarnas nettointäkter enligt verkligt värde.

Tillgångarnas verkliga värden baserar sig på antingen på marknadsnoteringar eller på värderingar enligt allmänt vedertagna principer. I värderingar enligt verkligt värde ingår bedömningar, speciellt för sådana egendomsposter och instrument för vilka marknadsvärden inte kan erhållas från offentliga marknadsnoteringar; såsom kapital- och fastighetsplaceringar.

Bolaget har den 27.11.2018 förvärvat hela aktiestocken i Folksam Skadeförsäkring Ab till en köpeskilling av 106 miljoner euro inklusive kostnader. I bolagets bokslut syns investeringen som ökade aktier och andelar i bolag inom samma koncern. I koncernbokslutet har anskaffnings-utgiften allokerats tillgångs- och skuldposterna vid tidpunkten för förvärvet av Folksam. Till följd av förvärvet uppstod i koncernbokslutet en goodwill-post om 74 miljoner euro, som avskrivs på 10 år.

värderingsprincipernas vederbörlighet.

Vi har testat interna kontroller för bokförings- och värderingsprocesserna gällande värdepapper, derivatinstrument och fastigheter.

Vi har jämfört placeringstillgångarnas redovisade värden mot externa bekräftelser och resultat av tillämpade värderingsmetoder samt utvärderat sakligheten av bolagets egna värderingsmetoder.

Vi har här till utvärderat sakligheten av notuppgifterna för placeringstillgångar.

Gällande förvärvet av Folksam Skadeförsäkring Ab har vi bedömt den redovisningsmässiga hanteringen saklighet i både moderbolaget och Fennia-koncernen. Vi har gått igenom de till förvärvet anknutna avtalen och den redovisningsmässiga behandlingen av kostnaderna för förvärvet. Härutöver har vi utvärderat förenligheten av Folksam redovisningsprinciper med Fennias redovisningsprinciper. Med beaktande av Fennia-koncernens ekonomiska ställning har vi granskat förvärvskalkylen samt vederbörligheten av redovisnings- och värderingsprinciperna för det förvärvade bolagets tillgångs- och skuldposter.

Försäkringstekniska ansvarsskuld (bokslutsprinciper s. 13-16)

Den försäkringstekniska ansvarsskulden som definieras i försäkringsbolagslagens 9 kapitel är den mest betydande posten på skuldsidan i moderbolagets och koncernens balans-räkningen.

I skadeförsäkringsbolagen, moderbolaget och det den 27.11.2018 förvärvade Folksam Skadeförsäkrings Ab, är ansvarsskuldens mest betydande risk ersättningsansvarets tillräcklighet. Den försäkringstekniska ansvarsskulden grundar sig på komplicerade försäkringsmatematiska beräkningsmodeller och antaganden som kräver ledningens bedömning, såsom bl.a. förväntad livslängd för de försäkrade inom försäkringsgrenar med pensionsansvar och tillämpad diskonteringsräntesats. Vid beräkningen av pensionsansvar inom ersättningsansvaret bör bedömningen av skadefallen och valet av diskonteringsränta göras betryggande.

Dotterbolaget Försäkringsaktiebolaget Fennia Liv har räntegaranterade pensions- och sparlivförsäkringar på bolagets egen risk för vilka beräkningsgrundränta har utlovats. Till den utlovade beräkningsgrundräntan hänför sig en placeringsavkastningsrisk. Vid beräkning av ansvarsskulden bör den använda räntan väljas betryggande. I ansvarsskulden bör göras en sådan räntereserv baserat på ledningens bedömning att kommande förpliktelser med tillräcklig säkerhet kan uppfyllas.

På grund av ansvarsskuldens väsentlighet, de antaganden ledningen gör vid beräkningen samt de komplicerade försäkringstekniska beräkningsmodellerna har

Vi har utvärderat principerna och processerna i anknytning till bokföring och beräkning av den försäkringstekniska ansvarsskulden.

Vår försäkringsmatematiker har deltagit i revisionen och utvärderat antaganden och beräkningsmetoder som använts, bland annat genom att granska använda beräkningsgrunder och bedöma beräkningsmodellernas lämplighet för att säkerställa ansvarsskuldens tillräcklighet. Gällande ersättningsansvaret i Folksam Skadeförsäkring Ab har vi härutöver även utvärderat beräkningsgrundernas och beräkningsmodellernas förenlighet med Fennia-koncernens redovisningsprinciper.

Vi har här till utvärderat den bokföringsmässiga hanteringen riktighet och utvärderat sakligheten av notuppgifterna gällande ansvarsskulden.

ansvarsskulden i revisionen bedömts som ett område med betydande risk för väsentlig felaktighet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för bokslutet

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för upprättandet av bokslutet och för att bokslutet ger en rättvisande bild i enlighet med i Finland ikraftvarande stadganden gällande upprättande av bokslut samt uppfyller de lagstadgade kraven. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta ett bokslut som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av bokslutet ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om man avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar för revisionen av bokslutet

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida bokslutet som helhet innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i bokslutet.

Som del av en revision enligt god revisionssed använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- Identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i bokslutet, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- Skaffar vi oss en förståelse av den del av moderbolagets eller koncernens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i ledningens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- Drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av bokslutet. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om moderbolagets eller koncernens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i bokslutet om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om bokslutet. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett moderbolag eller en koncern inte längre kan fortsätta verksamheten.
- Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i bokslutet, däribland upplysningarna, och om bokslutet återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- Inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernbokslutet. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för vårt uttalande.

Vi kommunicerar med dem som har ansvar för bolagets styrning avseende, bland annat, revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den, samt betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat under revisionen.

Övriga rapporteringsskyldigheter

Uppgifter om revisionsuppdraget

Vi har fungerat som av bolagstämman vald revisor från 2007 oavbrutet i 12 år.

Övrig information

Styrelsen och verkställande direktören ansvarar för den övriga informationen. Övrig information omfattar verksamhetsberättelsen. Vårt uttalande om bokslutet täcker inte övrig information.

Vår skyldighet är att läsa den ovan specificerade övriga informationen i samband med revisionen av bokslutet och i samband med detta göra en bedömning av om det finns väsentliga motstridigheter mellan den övriga informationen och bokslutet eller den uppfattning vi har inhämtat under revisionen eller om den i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter. Det är ytterligare vår skyldighet att bedöma om verksamhetsberättelsen har upprättats enligt gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Enligt vår uppfattning är uppgifterna i verksamhetsberättelsen och bokslutet enhetliga och verksamhetsberättelsen har upprättats i enlighet med gällande bestämmelser om upprättande av verksamhetsberättelse.

Om vi utgående från vårt arbete på den övriga informationen, drar slutsatsen att det förekommer en väsentlig felaktighet i verksamhetsberättelsen, bör vi rapportera detta. Vi har ingenting att rapportera gällande detta.

Helsingfors 8 mars 2019
KPMG Oy Ab

Petri Kettunen
CGR

* De sidor som anges i revisionsberättelsen hänvisar till sidorna i bokslutet. Motsvarande uppgifter i den här webbårsredovisningen finns i [bokslutsdelen](#). Motsvarande sidor i PDF-versionen är 12–17 (bokslutsprinciper) och 18, 25–31 (noter till placeringar).

** Motsvarande uppgifter finns i webbårsredovisningen i [bokslutsprincipsdelen](#). Motsvarande sidor i PDF-versionen är 12–17.

■ Förvaltningsrådets utlåtande

Ömsesidiga Försäkringsbolaget Fennias förvaltningsråd har tagit del av bolagets bokslut och koncernbokslut för 2018 samt av revisionsberättelsen. Förvaltningsrådet har i detta hänseende ingenting att anmärka på.

Förvaltningsrådet föreslår för bolagsstämman som sammanträder den 16 april 2019 att bokslutet och koncernbokslutet fastställs och att styrelsens förslag till hur räkenskapsperiodens resultat disponeras godkänns.

Helsingfors den 20 mars 2019

På förvaltningsrådets vägnar

Janne Ylinen
förvaltningsrådets ordförande

Förvaltningsråd

Ordförande

Janne Ylinen

verkställande direktör
Kokkolan Halpa-Halli Oy
Karleby

Vice ordförande

Marianne Kaasalainen

verkställande direktör
Oy Patrol Trading Ab
Esbo

Medlemmar

Michael Cedercreutz

verkställande direktör
Oy Victor Ek Ab
Helsingfors

Risto Finne

styrelseordförande
Kuopion Konepaja Oy
Kuopio

Virve Groning

verksamhetsledare
UFF
Rajamäki

Jarmo Halonen

verkställande direktör
Elecster Oyj
Toijala

Ilkka Jalonen

Ordförande
Ilja Consulting Oy
Esbo

Juha Järvi

verkställande direktör
Ka-Mu Oy
Karstula

Pia Kauma

riksdagsledamot
Esbo

Hannu Kekäläinen

styrelseordförande
Check Point Finland Oy
Pikis

Heimo Keskinen

styrelseordförande
Ravintolakolmio Oy
Helsingfors

Anne Ketola

Kyrö

Jaana Kokko

verkställande direktör
Oulun Autokuljetus Oy
Uleåborg

Petteri Kolin

verkställande direktör
Design Forum
Esbo

Matti Koskenkorva

företagarråd
Tammerfors

Jaana Kotro

administration partner
Teknopower Oy
Åbo

Perttu Kouvalainen

verkställande direktör
Fabrik Oy
Joensuu

Pekka Kuivalainen

verkställande direktör
Pisla Oy
Viitasaari

Matti Kurttio

styrelseordförande
Tormets Oy
Torneå

Mari Laaksonen

verkställande direktör
CleanMarin Oy
Helsinki

Maunu Lehtimäki

verkställande direktör
Evli Bank Abp
Helsingfors

Markus Lindblom

verkställande direktör
RTV-Yhtymä Oy
Riihimäki

Heli Lindqvist

verkställande direktör
Lukkotalo - Lukko ja Kone Oy
Espoo

Hannu Löytönen

industriråd
verkställande direktör
Betset Oy
Kyyjärvi

Tauno Maksniemi

Senior Partner, CEO
Broadview Oy Ltd
Helsingfors

Jouko Manninen

stadsdirektör
Kuusamo stad
Kuusamo

Mikko Markkanen

verkställande direktör
Crazy Town Oy
Jyväskylä

Antti Mykkänen

Fennias personalrepresentant
Yrittäjien Fennian Kenttä ry
Lahtis

Ari Penttilä

verkställande direktör
Matkapojat Oy
Tammerfors

Raimo Puustinen

verkställande direktör
Pohjois-Karjalan Kirjapaino Oyj
Joensuu

Pekka Rantamäki

verkställande direktör
Rantamäki Advisors Oy
Hyinge

Ari Rinta-Jouppi

verkställande direktör
Rinta-Joupin Autoliike Oy
Tervajoki

Ali U. Saadetdin

styrelseordförande
Solteq Abp
Tammerfors

Seppo Saajos

styrelseordförande
Saajos Yhtiöt
Lojo

Kaj Ström

styrelseordförande
Motoral Oy
Helsingfors

Juhana Tikka

verkställande direktör
Kaakon Viestintä Oy
S:t Michel

Virpi Utriainen

verksamhetsledare
Ung Företagsamhet rf
Esbo

Heikki Vauhkonen

verkställande direktör
Tulikivi Oyj
Helsingfors

Henrik Wikström

ekonomi- och förvaltningsdirektör
Sarlin Group Oy Ab
Kauniainen

Jarkko Wuorinen

verkställande direktör
Ahlman & Wuorinen Development AWD Oy
Nyslott

Jens Österberg

verkställande direktör
Oy Petsmo Products Ab
Vasa

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2019

■ Styrelse

Ordförande

Mikael Ahlbäck

industriråd, koncernchef
Ab Rani Plast Oy
Terjärv

Vice ordförande

Matti Pörhö

kommerseråd, CEO
Pörhön Autoliike Oy
Uleåborg

Medlemmar

Henry Backlund

styrelseordförande
Dermoshop Ab
Korsnäs

Eva Liljeblom

professor
Hanken Svenska Handelshögskolan, Helsingfors och Lunds universitet, Sverige
Helsingfors

Jyrki Mäkynen

verkställande direktör, styrelseordförande
Oy HM Profiili Ab
Seinäjoki

Anni Ronkainen

Executive Vice President, Chief Digital Officer
Kesko Abp
Helsingfors

Paul Stucki

verkställande direktör
Orfer Oy
Orimattila

Risto Tornivaara

Senior Advisor
Sitra
Vanda

Tomi Yli-Kyyny

verkställande direktör
Caruna Networks Oy
Helsingfors

Styrelsens sekreterare

Sanna Elg

direktör för juridiska ärenden

Fennia
Esbo

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2019

Revisorer

KPMG Oy Ab

Petri Kettunen

CGR

Revisorssuppleanter

KPMG Oy Ab

Fredrik Westerholm

CGR

Fenniakoncernens ledningsgrupp

Antti Kuljukka

koncernchef

Sanna Elg (sekreterare)

direktör för juridiska ärenden

Eero Eriksson

verkställande direktör, Fennia Kapitalförvaltning

Kimmo Kilpinen

vice verkställande direktör, fältdirektör

Mika Manninen

koncernens ekonomidirektör

Alexander Schoschkoff

verkställande direktör, Fennia Liv

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2019

Läkare

Mikael Hedenborg

medicine och kirurgie doktor
specialist i företagshälsovård
överläkare
specialkompetens inom försäkringsmedicin

Lauri Keso

medicine och kirurgie doktor
specialist i inre medicin och reumatologi
specialkompetens inom försäkringsmedicin

Juha Liira

medicine och kirurgie doktor
specialist i företagshälsovård och arbetsmedicin
specialkompetens inom försäkringsmedicin

Teemu Paatela

medicine licentiat
specialist i ortopedi

Mika Paavola

medicine doktor
specialist i ortopedi och traumatologi

Timo Yrjönen

medicine doktor
specialist i ortopedi

Heikki Österman

medicine licentiat
specialist i ortopedi och traumatologi

Fennias förvaltningsorgan 1.1.2019